

OLTU

Yaban Hayatı Geliştirme Sahası

GELİŞME ve YÖNETİM PLANI

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	4
Teşekkür	5
Planı Hazırlayanlar	5
Planlama Sürecine Katkı Sağlayanlar	5
Kullanılan Kısaltmalar.....	6
Şekiller Dizini ve Çizelgeler Dizini.....	7
Giriş.....	8

I-KORUNAN ALANIN TANIMLANMASI

1.1 Genel Bilgiler	9
1.1.1 Coğrafi Konumu	9
1.1.2 İdari Durum ve Yasal Yetkiler	10
1.1.3 Yönetim Kaynakları ve Altyapısı.....	10
1.1.4 İlgili Grupları (Paydaşlar).....	11
1.1.5 Arazi Mülkiyeti ve Kullanım Hakları.....	12
1.2 Fiziksel Özellikler	
1.2.1 Toprak ve Jeoloji.....	12
1.2.2 Hidroloji	12
1.2.4 İklim	12
1.3 Ekolojik Özellikler	
1.3.1 Biyocoğrafya	13
1.3.2 Flora	13
1.3.3 Fauna	17
1.3.4 Hedef Tür.....	20
1.3.4.1. Yaban Keçisi.....	20
1.3.4.2. Yaban Keçisi Envanteri.....	21
1.4 Sosya-Kültürel Yapı	
1.4.1 Temel Demografik Yapı.....	22
1.4.2.Rekreasyon ve Turizm.....	22
1.4.5 Bölgeye Yönelik Projeler (Özel/Kamu)	22
1.5 Ekonomik Yapı	
1.5.1 Arazi Kullanımı ve Geçim Kaynakları	22

II DEĞERLENDİRME

2.1 Korunan Alanın Sahip Olduğu Değerler	23
2.2 Koruma Hedefleri	23
2.3. Tehdit ve Sorun Analizi.....	24

III-PLANLAMA

3.1 Yönetim Stratejisi	25
3.2 Alanın Vizyonu.....	25
3.2 Programlar ve Hedefler	25
3.4 Bölgeleme	28
3.4.1. Yaban Hayatı Geliştirme Sahasında Genel Prensipler	29
3.4.2. YHGS’de Biyoteknik Tedbirler	30
3.4.3. Mutlak Koruma Bölgesi (MKB)	31
3.4.4. Hassas Kullanım Bölgesi (HKB)	31
3.4.5. Sürdürülebilir Kullanım Bölgesi (SKB).....	33
3.5 Uygulama Planı.....	35
3.6 İzleme Programı	40
3.7 Değerlendirme ve Planın Aktüel Duruma Uyarlanması	41
IV. KAYNAKLAR	42

V. EKLER VE HARİTALAR

Önsöz

İnsanoğlu, dünya üzerinde milyarlarca yıldır devam etmekte olan doğal dengeyi son yüzelli yıldır etkilediği kadar hiçbir zaman etkilememiştir. Hızlı nüfus artışına bağlı olarak doğal kaynakların üzerindeki baskı da artmış, insanların temel ihtiyaçlarını karşılamak ve refah seviyesini yükseltmek amacıyla gelişen teknoloji, insanı doğadan kopartarak yüzbinlerce yıldır süregelen bir birlikteliğin bozulmasına sebep olmuştur. İnsan merkezli olarak yapılan birçok faaliyet, ekolojik problemler, çevre kirliliği olarak geri dönmüş, onarılması çok güç yaralar olarak Dünyamızın doğal dengesini bozmuştur. Doğal dengenin bozulması; iklim değişikliklerine, çölleşmeye, biyolojik çeşitliliğin azalmasına yol açmaktadır. Oysa yeryüzünde insanların olduğu kadar tüm canlıların yaşama hakkı vardır. Doğa, yüzyıllardır kendini yenileyebiliyorsa, bu, kaynakların hiç bitmeyecekmiş gibi kullanılabilceği anlamına gelmez. Bu nedenle bu kaynakların iyi planlanması ve yönetilmesi insanlığın birincil önceliği olmalıdır.

Gelişmenin ve çevrenin bir bütün olarak ele alınması, yalnızca çevreyi korumak için değil, sağlıklı ve sürdürülebilir bir gelişme için de gereklidir. Oluşan sorunların çözülmesi ve olası tehlikelerin önlenmesi, ilgili tüm sektörler ile doğal kaynaklar arasındaki uyum ve dengenin sağlanması ile mümkündür. Yerkürede yaşamın sürekliliğinin güvencesi olan biyolojik çeşitlilik ve doğal kaynakların korunması sağlanırken; toplumların gereksinimlerinin sürdürülebilir kalkınma doğrultusunda karşılanması “Yönetim Planları”nı hazırlamanın gerekliliğini doğurmuştur.

Yönetim planlarının ana amacı, korunan alanların daha etkili yönetimidir. Etkin yönetimin ön koşulu ise bu planlar sonucunda ortaya çıkan yönetim biçiminin esnek olması ve değişen koşullara uyum sağlayabilmesidir.

Bu bağlamda, Genel Müdürlüğümüz tarafından Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları için katılımcı ve bütüncül bir yaklaşım ile hazırlanmış olan “*Yaban Hayatı Geliştirme Sahası Yönetim ve Gelişme Planı*”nın, bu önemli alanın sorunlarına çözüm getirmesini ve sahip olduğu ekosistemin doğal döngüsünü korumasını dilerim.

Yaşar DOSTBİL

Doğa Koruma ve Milli Parklar
Genel Müdürü

Teşekkür

Bu yönetim planının hazırlanmasında, Çevre ve Orman Bakanı Sayın Prof. Dr. Veysel EROĞLU'na, Sayın Müsteşar Prof. Dr. H. Zuhuri SARIKAYA'ya, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürü Yaşar DOSTBİL'e, Yaban Hayatı Geliştirme Sahalarında planlamanın başlamasına büyük desteği olan ve çalışmanın koordinatörlüğünü yapan Genel Müdür Yrd. Mustafa AKINCIOĞLU'na, Av ve Yaban Hayatı Daire Başkanı Yaşar TÜRKLEŞ'e, planın yapımında her türlü desteği sağlayan ve katkıda bulunan Erzurum İl Çevre ve Orman Müdürü Muammer TORAMAN'a, Yaban Hayatı Geliştirme Şube Müdürü Cemal AKCAN'a, Çevre ve Orman Uzman Yardımcısı Burak TATAR'a, Orman Mühendisi Hakan KÖRBALTA'ya, Orman Endüstri Mühendisi Evrim KURT'a, Doğu Anadolu Ormancılık Araştırma Müdürlüğü'nde görevli Orman Mühendisi M. Akif OKUTUCU'ya, Peyzaj Y. Mimarı Murat YEŞİL'e ve Peyzaj Y. Mimarı Metin DEMİR'e, proje çalışmalarında işbirliği ve yardımlarını esirgemeyen diğer kamu kurum ve kuruluşlarına ve planlama sürecine katılan gönüllülere teşekkür ederiz.

Planı Hazırlayanlar

Mustafa KILIÇ	(DKMP Şube Müdür V.)
Mesut KARASU	(Peyzaj Mimarı)
Oğuz GÜREL	(Şehir Plancısı)

Planlama Sürecinde Katkı Sağlayanlar

1. Erzurum İl Çevre ve Orman Müdürlüğü
2. Doğa Koruma Milli Parklar Genel Müdürlüğü
3. Atatürk Üniversitesi
4. Oltu Kaymakamlığı
5. Erzurum Tarım İl Müdürlüğü
6. Oltu Orman İşletme Şefliği
7. Oltu İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

KULLANILAN KISALTMALAR

1. **DKMPG** : DOĞA KORUMA VE MİLLİ PARKLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
2. **İÇOM** : İL ÇEVRE VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ
3. **YHGS** : YABAN HAYATI GELİŞTİRME SAHASI
4. **MKB** : MUTLAK KORUMA BÖLGESİ
5. **HKB** : HASSAS KULLANIM BÖLGESİ
6. **SKB** : SÜRDÜRÜLEBİLİR KULLANIM BÖLGESİ
7. **DKMP** : DOĞA KORUMA VE MİLLİ PARKLAR
8. **OGM** : ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
9. **OİŞ** : ORMAN İŞLETME ŞEFLİĞİ

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Oltu YHGS'nin coğrafi konumu	9
Şekil 2. Oltu YHGS'nin Oltu ilçesindeki coğrafi konumu	10
Şekil 3. Yaban keçisi	20
Şekil 4. YHGS Bölgeleme Haritası	28

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge 1. Erzurum DKMP Şube Müdürlüğü'nde görev yapan personel (2009)	10
Çizelge 2. YHGS ilgi grupları	11
Çizelge 3. 2008 yılına ait yıllık ortalama sıcaklık derecesi, yağış miktarı ve rüzgar hızı	12
Çizelge 4. YHGS'de bulunan flora listesi	13
Çizelge 5. YHGS'de bulunan memeliler listesi	17
Çizelge 6. YHGS'de bulunan kuşlar listesi	18
Çizelge 7. YHGS'de bulunan sürüngenler listesi	19
Çizelge 8. Yaban keçisi popülasyon değişimi	21
Çizelge 9. Yaban keçisi popülasyon değişim grafiği	21
Çizelge 10. Oltu YHGS sınırları içinde ve yakın çevresinde yer alan yerleşim alanlarının nüfusları	22
Çizelge 11. Oltu ilçesinin ISIC sınıflamasına göre tarım alanları durumu	22
Çizelge 12. Oltu ilçesinin büyükbaş hayvan (yerli sığır) sayısı ve hayvansal üretim durumu	23
Çizelge 13. Oltu ilçesinin büyükbaş hayvan (kültür sığır) sayısı ve hayvansal üretim durumu	23
Çizelge 14. Oltu ilçesinin büyükbaş hayvan (melez sığır) sayısı ve hayvansal üretim durumu	23
Çizelge 15. Oltu ilçesinin yeni kovan sayısı ve hayvansal üretim durumu	23
Çizelge 16. İzleme programı	40

Giriş

2003 yılında 3167 sayılı kara avcılığı yasası değiştirilerek yerine yeni 4915 sayılı yasa getirilmiştir. 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu ve ilgili yönetmelikleri doğrultusunda da Yaban Hayatı Geliştirme Alanları ilan edilmiştir. YHGS'lerde ana amaç hedef türün korunduğu, geliştirildiği, gerektiğinde popülasyona ilave bireylerin takviye edildiği, yaşam ortamını iyileştirici tedbirlerin alındığı ve özel avlanma planları ile avlanmanın yapılabildiği alanlar oluşturmaktır. YHGS'ler IUCN sınıflandırma kriterlerine göre IV. Kategori olan "Habitat/Tür Koruma Alanı"na tekabül etmektedir. Bu alanların gelişme planlarının kanun çıkış tarihinden itibaren 15 yıl içerisinde tamamlanması ön görülmüştür.

Ülkemizde toplam 1.201.032 ha'lık bir alanı kapsayan 79 adet Yaban Hayatı Geliştirme Sahalarının sayısı ve yayılış alanları dikkate alındığında planları yapacak ekiplerin sayısının çoğaltılması ve örnek çalışmaların diğer YHGS'lere yaygınlaştırılması büyük önem taşımaktadır. Planlama çalışmalarında planları uygulayacak teknik elemanların planlama ekibinde olması, alanla ilgisi olan tüm ilgi gruplarının planlama sürecine katılımının sağlanması yaklaşımı, yapılan planların sürdürülebilir olmasına büyük katkı sağlamıştır. Planlama ekibi Erzurum DKMP mühendisi dahil olmak üzere İl Müdürlüğünden 4 teknik eleman ve Genel Müdürlükten 2 teknik eleman olmak üzere 6 elemandan oluşturulmuştur. Planlama sürecinde ihtiyaca göre gönüllü uzman ve akademisyenler planlama ekibinin çalışmalarına katılmışlardır. Yapılan ilgi grubu analizi sonucu tespit edilen ilgi gruplarıyla birebir görüşmeler ve toplantılar yoluyla grupların talep ve görüşlerinin de plana yansıtılmasına çalışılmıştır.

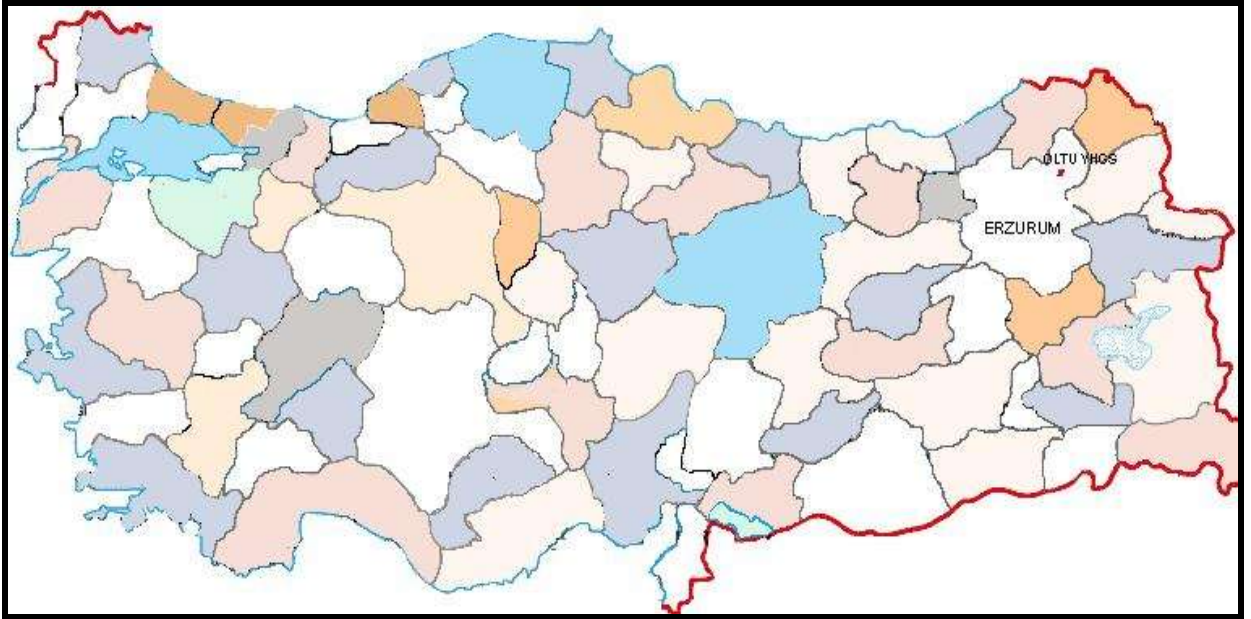
Yaban hayatı koruma sahalarında yasada öngörülen planların olmaması; bu alanlarda yaşayanlar ve alanla ilgili diğer ilgi gruplarının korunan alan yönetimleriyle büyük sorunlar yaşamasına neden olmaktadır. Hazırlanan bu Gelişim ve Yönetim Planı ile alandaki çatışmaların önlenmesi, sürdürülebilir koruma ve kaynak kullanımı, yetki karmaşasının ortadan kaldırılması ve alanın katılımcı yönetiminin sağlanması beklenmektedir.

I. KORUNAN ALANIN TANIMLANMASI

1.1. Genel Bilgiler

1.1.1. Coğrafi Konumu

Oltu Yaban Hayatı Geliştirme Sahası, Erzurum İli Oltu İlçesi sınırları içerisinde ilçe merkeziyle sınır oluşturmakta, ilçe merkezinin doğusunun yalnızca ortalama 15 km'lik bir kısmını da içine almaktadır. Erzurum'a 125 km uzaklıktadır.. Sahanın doğu sınırını; Bahçecik ve Obayayla köyleri ile Ayyıldız köyü yol ayrımı arasındaki stabilize yol, Batı sınırını; Oltu-Narman asfalt karayolu, Güney sınırını; Ayyıldız köyü yol ayrımından Toprakkale köyü ve asfalt karayoluna giden stabilize yol, Kuzey sınırını ise Oltu İlçesi–Topkaynak ve Bahçecik Köyleri arasındaki stabilize yol oluşturmaktadır. YHGS toplam alanı 4980,34 Ha.dır.

Şekil 1. Oltu YHGS'nin Coğrafi Konumu

Şekil 2. Oltu Y.H.G.S.’nin Oltu İlçesindeki Coğrafi Konumu

1.1.2 İdari Durum ve Yasal Yetkiler

1987 tarihinde dönemin Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı tarafından “**Oltu Yaban Keçisi Koruma ve Üretim Sahası**” olarak tefrik ve tesis edilen saha daha sonra 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanununun 2. Maddesine ve Bakanlar Kurulu’nun 07.09.2005 tarih ve 2005/9453 sayılı kararı ile **4980,34** Hektarlık alan “**Oltu Yaban Hayatı Geliştirme Sahası**” olarak ilan edilmiştir.

Korunan Alanın tüm yönetim sorumluluğu, 4856 sayılı Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanuna göre; Çevre ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Erzurum Çevre ve Orman İl Müdürlüğü’ne aittir. Alandaki yönetim çalışmalarının yürütülmesinden İl Çevre ve Orman Müdürlüğü bünyesinde görev yapan Doğa Koruma ve Milli Parklar Şube Müdürlüğü sorumludur.

1.1.3 Yönetim kaynakları ve altyapısı

Personel ve ekipman

Yaban Hayatı Geliştirme Sahası için mevcut personel, tesis ve ekipman aşağıda verilmiştir.

Görev	Erzurum’da görevli	Alanda görevli
Şube Müdürü	1	--
Mühendis	3	--
Bekçi	--	2
Muhafaza memuru	2	--
Şoför	1	--
Toplam	6	2

Çizelge 1. Erzurum DKMP Şube Müdürlüğü’nde görev yapan personel (2009)

1.1.4 İlgili Grupları (Paydaşlar)

İlgili Grubu	Faaliyeti ve Faaliyet Alanı	Alana Etkisi
Köy Muhtarlıkları	Toprakkale, Topkaynak, Bahçecik ve Obayayla Köyleri Muhtarları Yönetimsel anlamda destek sağlar.	+
Yöre halkı	YHGS yakın çevresinde ikamet eden kişiler	- +
Kaymakamlık	Yönetimsel anlamda destek sağlar.	+
İlçe Jandarma Komutanlığı	Koruma-kontrol faaliyetlerine destek sağlar.	+
Oltu Belediyesi	Yönetimsel anlamda destek sağlar.	+
İlçe Emniyet Müdürlüğü	Koruma-kontrol faaliyetlerine destek sağlar.	+
Atatürk Üniversitesi	Araştırma, izleme ve veri temini sağlar.	+
İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü	Eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarına katkı sağlar.	+
Tarım İlçe Müdürlüğü	Tarım alanlarının sürdürülebilir kullanımı için yöre halkına teknik destek sağlar.	+
İl Özel İdare Müdürlüğü	Alana, idari mali destek sağlar, alt yapı faaliyetleriyle ilgili çalışmalar yapar.	+
İlçe Kadastro Müdürlüğü	Kadastro işlerini yapmak için yetkilidir.	+
İlçe Tapu Müdürlüğü	Tapu işlerini yapmak için yetkilidir.	+
İlçe Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü	Halkın eğitimi ve becerilerinin geliştirilmesi için yerel yetkilidir.	+
Orman İşletme Şeflikleri	Orman ürünleri için yetkilidir.	- +
Yerel Sivil Toplum Kuruluşları	Yöre halkının bilinçlendirilmesi ve alanı sahiplenmelerine yönelik çalışmalar yaparlar.	- +
Erzurum Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Kültürel ve Turizm ile ilgili faaliyetler yapar.	- +
Karayolları Bölge Müdürlüğü	Ulaşım ile ilgili faaliyetler yapar.	- +

Çizelge 2. YHGS İlgili Grupları

1.1.5. Arazi Mülkiyeti ve Kullanım Hakları

Ormanlık alanlarda Erzurum Orman Bölge Müdürlüğü, Oltu Orman İşletme Müdürlüğüne bağlı Oltu Orman İşletme Şefliği tarafından 2002 yılında klasik planlama anlayışı ile hazırlanmış olan ve 2012 yılında bitecek olan “Orman Amenajman Planlarına” göre ormancılık faaliyetleri yürütülmektedir.

Arazi Mülkiyeti:

- a) Orman Alanı: 450 ha
- b) Hazine Alanı: 4.300 ha
- c) Özel Alan : 130 ha
- d) Diğer Alan : 100 ha

Saha içinde veya çevresinde yer alan Aslanpaşa Mahallesi, Toprakkale, Topkaynak, Bahçecik ve Obayayla köylerinin bulunduğu alanlar yöre halkı tarafından yerleşim amaçlı olarak kullanılmaktadır.

1.2 Fiziksel Özellikler

1.2.1 Toprak ve Jeoloji

YHGS'nin kapsadığı alan oligosen devrinde oluşmuştur. Oligosen çökelleri ve bu çökeller arasında kalın tabakalar halinde volkanik malzemelerden volkanik breş, anglomera ve tüfler bulunmaktadır. Anakaya; kumtaşı, konglomera, nadir olarak da jips ve kireç taşı içermekte ve bunlar arasında da anglomeralar ve volkanik breş, andezit ve bazaltlar bulunmaktadır (Atalay, 1982).

Sahada rakım 2000 m'lerin üzerine çıkmakta ve yamaç meyilleri %100'ün altına düşmemektedir. Dik yamaçlar çok sarp ve kayalıktır, dere içlerinde küçük düzlükler ve çökellerle meyil azalmaktadır.

1.2.2 Hidroloji

Oltu YHGS'nin Batı kesiminden ve bitişiğinden Oltu Çayı, Güney ve Güneydoğusundan ise Kışladere ve Dağdere akmaktadır. Saha içerisinden mevsimsel nitelikli birkaç dere daha geçmektedir. Özellikle bu dereler saha içerisinde yer alan canlılar için günlük su ihtiyaçlarını karşılamaları açısından oldukça önemlidir.

1.2.3 İklim

Oltu ilçesinin rakımının düşük olması nedeniyle bölgede, Doğu Anadolu Bölgesinin sert karasal iklimine rastlanılmaz. İlçede tipik karasal iklim ile Karadeniz iklimi arasında bir geçiş iklimi hüküm sürer. Yaz ayları genelde sıcak ve kurak geçerken, yağışlar daha çok ilkbahar ve sonbahar aylarında yoğunlaşır, hakim rüzgar yönü ise genelde Kuzeydir.

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
Sıcaklık (°C)	-3,6	-5,4	8,4	12,6	12,3	18	23,4	24,7	19,4	12,1	6,3	-2,1
Yağış (mm)	4,3	0,9	1,4	3,2	4,1	7,3	4,7	3,3	3,7	1,1	0,4	1,3
Rüzgar hızı (m/sn)	1,8	1,9	2,8	2,3	1,7	1,6	1,7	1,7	2,0	1,7	1,9	1,8

Çizelge 3. 2008 Yılına Ait Yıllık Ortalama Sıcaklık Derecesi, Yağış Miktarı ve Rüzgar Hızı (Anonim 2009).

1.3 Ekolojik Özellikler

1.3.1 Biyocoğrafya

Anşın ve Özkan (1986)'a göre bölge; Türkiye içerdiği farklı iklim tipleri (Karasal, Okyanus, Akdeniz), jeolojik ve jeomorfolojik çeşitlilik, zengin su kaynakları (deniz, göl ve akarsu), büyük yükseklik farkları (0-5000 m.), çok çeşitli habitat tipleri ve 3 fitocoğrafik bölgenin (Avrupa-Sibirya, Akdeniz, İran-Turan) bulunduğu konumundan dolayı olağanüstü floristik zenginlik ve çeşitlilik göstermektedir. (Okutucu 2007).

Anşın (1993)'e göre; Türkiye üç floristik bölgeye ayrılır. Bunlar Euro-Siberian (Avrupa-Sibirya), Mediterranaen (Akdeniz) ve Irano-Turanian (İran-Turan) bölgeleridir. Euro-Siberian flora alanı Türkiye'deki yayılışında Ordu ili yakınlarındaki Melet ırmağı ile Euxine (Öksin) ve Colchis (Kolşik) olarak iki alt bölgeye ayrılmaktadır. Bunlardan Colchis (Kolşik) provens., Melet Irmağı'nın doğusunda ve Doğu Karadeniz Bölümü'nün hemen hemen tamamını kapsamaktadır.

Davis (1965-1988)'e göre; saha bu floristik bölgelerden İran-Turan flora bölgesi içine girmektedir. Flora bakımından Davis'in kareleme sistemine göre A9 karesi içinde yer almaktadır (Okutucu 2007).

1.3.2 Flora

Türler IUCN (Dünya Doğayı Koruma Birliği) kategorilerine göre değerlendirilmiştir. Bu sınıflandırmaya göre 5 adet tür NT, diğerleri LC kategorisinde yer almaktadır.

FAMİLYA	TÜR ADI	TÜRKÇE ADI	IUCN	HABİTAT
Aceraceae	Acer divergens	Akçaağaç	NT	Dağ yamaçları
Aismaaceae	Alisma plantago-aquatica	Kurbağa kaşığı	LC	
Apiaceae	Bunium paucifolium	İncirop	LC	
Apiaceae	Chaerophyllum macrospermum		LC	
Apiaceae	Heracleum apifolium		LC	
Apiaceae	Heracleum pastinacifolium		LC	
Apiaceae	Ligusticum alatum		LC	
Apiaceae	Ferula communis	Deli çadır	LC	
Apocynaceae	Vinca Herbacea	Cezayir Menekşesi	LC	Yol kenarı, step
Asclepadaceae	Vincetoxicum tmoleum		LC	
Asteraceae	Cirsium arvense	Deve dikenini	LC	Nemli alanlar, çalılıklar
Asteraceae	Anthemis cretica	Papatya	NT	Açık alan, yol kenarı
Asteraceae	Artemisia austriaca	Yavşan	LC	Step
Asteraceae	Taraxacum androssovii	Hindiba	LC	
Berberidaceae	Berberis vulgaris	Adi kadın tuzluğu	LC	Çalılıklar, dağ yamaçları
Boraginaceae	Trachystemon orientalis	İspit	LC	Yol kenarı
Boraginaceae	Myosotis laxa		LC	

Boraginaceae	Myositis lithospermifolia	Unutma beni	LC	
Boraginaceae	Solenanthes stamineus		LC	
Boraginaceae(=cru ciferae)	Barbarea minor-robusta		LC	
Boraginaceae	Barbarea plantaginea		LC	
Boraginaceae	Hesperis bicuspidata		LC	
Brassicaceae	Lepidium lyratum	Kediotu	LC	Kayalıklar
Campanulaceae	Campanula macrochlamys	Çan çiçeği	LC	Kayalıklar
Caprifoliaceae	Lonicera iberica	Hanımeli	LC	Açık alanlar
Caryophyllaceae	Gypsophila elgans		LC	
Caryophyllaceae	Gypsophila perfoliata	Çöven	LC	
Caryophyllaceae	Silene saxatilis		LC	
Caryophyllaceae	Dianthus carmelitarum	Karanfil	LC	Step, yol kenarı
Chenopodiaceae	Chenopodium botryris	Kazayağı	LC	
Chenopodiaceae	Senecio vernalis	Kanarya otu	LC	Açık alanlar
Compositae	Centaurea solstitialis	Peygamber çiçeği	NT	Açık alanlar
Compositae	Cirsium arvense	Köygöçüren	LC	
Compositae	Bellis annua	Çayır güzeli	LC	
Compositae	Bellis perennis	Koyungözü	LC	Açık alanlar
Compositae	Carthamus dentatus	Aspir	LC	Yol kenarı
Compositae	Xanthium stumarium ssp. Stumarium	Büyük pıtrak	LC	Açık alan, yol kenarı
Convolvulaceae	Convolvulus lineatus		LC	
Corylaceae	Corylus avellana var. pontica	Fındık	LC	Dağ yamaçları
Cruicifereae	Lepidium sativum		LC	
Cupressaceae	Juniperus oxycedrus	Katran ardıcı	LC	Çalılıklar, dağ yamaçları
Cupressaceae	Juniperus excelsa	Boylu ardıç		Çalılıklar, dağ yamaçları
Cyperaceae	Carex acuta		LC	
Cyperaceae	Carex hordeistichos		LC	
Cyperaceae	Carex otrubae		LC	
Cyperaceae	Carex ovalis		LC	
Cyperaceae	Carex panicea		LC	
Cyperaceae	Carex vesicaria		LC	
Cyperaceae	Eleocharis mitracapa		LC	
Cyperaceae	Schoenoplectus lacustris		LC	
Elaeagnaceae	Elacagnus angustifolia		LC	
Elaeagnaceae	Hippophae rhamnoides	Yabani iğde	LC	Kayalıklar
Ephedraceae	Ephedra major	Büyük kozalaklı deniz üzümü	LC	Yol kenarı
Equisetaceae	Equisetum ramosissimum		LC	
Ericaceae	Vaccinium myrtillus	Mavi meyveli ayı üzümü	LC	Çalılıklar
Euphorbiaceae	Euphorbia orientalis	Sütleğen	LC	Step, açık alanlar
Euphorbiaceae	Euphorbia virgata	Sütleğen	LC	
Euphorbiaceae	Euphorbia petiolata	Sütleğen	NT	
Euphorbiaceae	Euphorbia macroclada	Sütleğen	LC	

Fabaceae (=leguminosae)	<i>Astragalus biocolor</i>	Geven	LC	Step, dağ yamaçları
Fabaceae (=leguminosae)	<i>Astragalus fraxinifolius</i>	Geven	LC	
Fabaceae (=leguminosae)	<i>Astragalus stevenianus</i>	Geven	LC	
Fabaceae (=leguminosae)	<i>Astragalus ponticus</i>	Geven	LC	
Fabaceae (=leguminosae)	<i>Astragalus echinus</i>	Geven	LC	
Fabaceae (=leguminosae)	<i>Lathyrus incurvus</i>		LC	
Fabaceae (=leguminosae)	<i>Lathyrus pratensis</i>		LC	
Fabaceae (=leguminosae)	<i>Trifolium hybridum-anatolium</i>	Üçgül	LC	Çayırliklar
Fabaceae (=leguminosae)	<i>Trifolium spadiceum</i>	Üçgül	LC	
Fabaceae (=leguminosae)	<i>Trifolium Rytidosemium</i>	Üçgül	LC	
Fabaceae (=leguminosae)	<i>Trifolium Rytidosemium-rivulare</i>	Üçgül	LC	
Fabaceae (=leguminosae)	<i>Onobrychis oxyodonta</i>	Dişli korunga	LC	Açık alan
Geraniaceae	<i>Eryglum campestre</i>	Akdiken	LC	
Graminae	<i>Cynodon dactylon</i>	Ayrık otu	LC	Açık alan
Grossulariaceae	<i>Ribes orientale</i>	Doğu Frenk üzümü	LC	
Iridaceae	<i>Iris iberica</i>	Parlak Süsen	LC	
Juncaceae	<i>Juncus alpigenus</i>		LC	
Labiatae	<i>Thymus serpyllum</i>	Kekik	LC	Step, yol kenarı
Lamiaceae	<i>Nepata transcaucasica</i>		LC	
Lamiaceae	<i>Salvia verticillata</i>	Adaçayı	LC	Açık alan
Lamiaceae	<i>Salvia virgata</i>	Adaçayı	LC	
Lamiaceae	<i>Salvia rosifolia</i>	Adaçayı	LC	
Lamiaceae	<i>Stachys annua</i>	Ballıbaba	LC	Açık alan
Lamiaceae	<i>Stachys balansae</i>	Ballıbaba	LC	
Lamiaceae	<i>Stachys setifera</i>	Ballıbaba	LC	
Lamiaceae	<i>Stachys spectabilis</i>	Ballıbaba	LC	
Lamiaceae	<i>Scutellaria orientalis</i>	Doğu salyangoz otu	LC	
Lentibulariaceae	<i>Pinguicula balcania</i>		LC	
Liliaceae	<i>Muscari comosum</i>	Arap sümbülü	LC	Açık alan
Moraceae	<i>Ficus carica</i>	İncir	LC	Kayalık, dağ yamaçları
Onagraceae	<i>Epilobium anagallidifolium</i>	Yakıotu	LC	Açık alan
Onagraceae	<i>Epilobium frigidum</i>	Yakıotu	LC	
Onagraceae	<i>Epilobium gemmascens</i>	Yakıotu	LC	
Onagraceae	<i>Epilobium minutiflorum</i>	Yakıotu	LC	

Onagraceae	<i>Epilobium ponticum</i>	Yakıotu	LC	
Onagraceae	<i>Epilobium roseum</i>	Yakıotu	LC	
Orchidaceae	<i>Dactylorhiza ibarica</i>		LC	
Orchidaceae	<i>Dactylorhiza umbrosa</i>		LC	
Orchidaceae	<i>Dactylorhiza unvilleana</i>		LC	
Orchidaceae	<i>Dactylorhiza osmanica</i>		LC	
Papaveraceae	<i>Papaver pseudo-orientale</i>	Gelincik	LC	Yol kenarı, açık alan
Papaveraceae	<i>Papaver rhoeas</i>	Gelincik	LC	
Parnassiaceae	<i>Parnassia palustris</i>		LC	
Pinaceae	<i>Pinus sylvestris</i>	Sarıçam	LC	Dağ yamaçları
Plantaginaceae	<i>Plantago major</i>	Sinir otu	LC	Açık alan, nemli yerler
Poaceae (=Gramineae)	<i>Agrostis gigantea</i>		LC	
Poaceae (=Gramineae)	<i>Bromus inermis</i>	Kılçıksız brom	LC	
Poaceae (=Gramineae)	<i>Phalaris arundinaceae</i>		LC	
Polygonaceae	<i>Rumex acetosa</i>	Kuzu kulağı	LC	
Potamogetonaceae	<i>Groenlandia densa</i>		LC	
Primulaceae	<i>Lysimachia vulgaris</i>		LC	
	<i>Primula auriculata</i>	Çuha	LC	
Ranunculaceae	<i>Ranunculus arvensis</i>	Düğün çiçeği	NT	Açık alan
	<i>Anemone albana</i>	Dağ lalesi	LC	
Rhamnaceae	<i>Rhamnus pallasii</i>	Çehri	LC	
Rhamnaceae	<i>Paliurus aculeatus</i>	Karaçalı	LC	Dağ yamaçları
Rosaceae	<i>Potentilla palustris</i>	Parmakotu	LC	
Rosaceae	<i>Potentilla reptans</i>	Parmakotu	LC	
Rosaceae	<i>Rosa pisifornis</i>		LC	
Rosaceae	<i>Sanguisorba armena</i>	Çayır düğmesi	LC	
Rosaceae	<i>Sanguisorba minor-lasiocarpa</i>	Çayır düğmesi	LC	
Rosaceae	<i>Sanguisorba officinalis</i>	Çayır düğmesi	LC	
Rosaceae	<i>Malus sylvestris</i>	Elma	LC	
Rosaceae	<i>Pyrus communis</i>	Armut	LC	
Rosaceae	<i>Rosa canina</i>	Kuşburnu	LC	
Rosaceae	<i>Cotoneaster integerrimus</i>	Dağ muşmulası	LC	
Rubiaceae	<i>Galium verum-verum</i>		LC	
Salicaceae	<i>Salix alba</i>	Ak söğüt	LC	Yol kenarı
Salicaceae	<i>Salix pentandroides</i>	Söğüt	LC	
Salicaceae	<i>Salix babylonica</i>	Salkım söğüt	LC	
Salicaceae	<i>Populus Tremula</i>	Titrek kavak	LC	Yol kenarı
Saxifragaceae	<i>Saxifraga cymbalaria</i>		LC	
Saxifragaceae	<i>Saxifraga cymbalaria-huetiana</i>		LC	
Scrophulariaceae	<i>Scrophularia chlorantha</i>		LC	
Scrophulariaceae	<i>Veronica beccabunga</i>	Sıraca otu	LC	Step, kayalıklar
Scrophulariaceae	<i>Veronica- hispidula</i>		LC	

Scrophulariaceae	Veronica- hispudala ixodes		LC	
Scrophulariaceae	Veronica reuterena		LC	
Umbelliferae	Eryngium creticum	Göz dikenli	LC	Yol kenarı, açık alan
Umbelliferae	Echinops ritro	Topuz	LC	Açık alan
Umbelliferae	Turgelium hirsutum	Pıtrak	LC	Tarla kenarı

Çizelge 4. Oltu YHGS’de Bulunan Flora Listesi

1.3.3 Fauna

Oltu Yaban Hayatı Geliştirme Sahası’nda yaban keçisinin en önemli predatörü olabilecek türlerden; Kurt (*Canis lupus*) izi görülmüş, Vaşak (*Lynx lynx*) olduğu da saha bekçileri tarafından belirtilmiştir. Diğer önemli memeli türlerden Ayı (*Ursus arctos*), Yaban domuzu (*Sus scrofa*) ve Yaban tavşanının (*Lepus europaeus*) dışkı ve ayak izleri görülmüş, Kaya sansarı (*Martes foina*) ve Tilkinin (*Vulpes vulpes*) olduğu da saha bekçileri ve yetkililer tarafından bildirilmiştir.

Çalışma sahasında gözlenen kuş türlerinden, yaban keçisinin predatörü olabilecek Kartal (*Aquila* ssp.) bulunmaktadır. Ayrıca Kınalı keklik (*Alectoris chukar*) de sahada fazla sayıda mevcuttur (Okutucu 2007).

Memeliler

FAMİLYA	TÜR ADI	TÜRKÇE ADI	IUCN	HABİTAT
Bovidae	Capra aegagrus	Yaban keçisi	VU	Sarp kayalıklar, dağ yamaçları
Canidae	Vulpes vulpes	Kızıl tilki	LC	Çalılıklar
Canidae	Canis lupus	Kurt	LC	Step, çalılıklar, dağ yamaçları
Erinaceidae	Erinaceus concolor	Yaygın kirpi	LC	Tarım alanları
Felinae	Lynx lynx	Vaşak	LC	Kayalıklar
Leporidae	Lepus europaeus	Yaban tavşanı	LC	Step
Muridae	Apodemus mystacinus	Kaya faresi	LC	Kayalıklar
Muridae	Mus musculus	Doğu faresi	LC	Taş altları
Muridae	Rattus norvegicus	Kahverengi sıçan	LC	Çalılıklar
Muridae	Rattus rattus	Kara sıçan	LC	Ormanlık alanlar
Mustelidae	Mustela nivalis	Gelincik	LC	Açık alanlar, çalılıklar
Mustelidae	Martes foina	Kaya sansarı	LC	Ormanlık alanlar
Spalacidae	Spalax leucodon	Kör fare	NT	Tarlalar

Soricidae	Crocidura lencodon	Sivri burunlu tarla faresi	LC	Tarlalar
Suidae	Sus scrofa	Yaban domuzu	LC	Ormanlık alanlar, çalılıklar
Talpidae	Talpa caucasica	Kafkas köstebeği	LC	Tarlalar, çayırliklar
Ursidae	Ursus arctos	Bozayı	LC	Dağlık alanlar, kayalıklar

Çizelge 5. Oltu YHGS’de Bulunan Memeli Türleri

Kuşlar

FAMİLYA	TÜR ADI	TÜRKÇE ADI	IUCN	HABİTAT
Accipitridae	Buteo buteo	Şahin	LC	Ormanlık alanlar
Accipitridae	Circus cyaneus	Gökçe delice	LC	Step
Accipitridae	Aegypius monachus	Kara akbaba	NT	Dağlık alanlar
Accipitridae	Aquila chrysaetos	Kaya kartalı	LC	Step, kayalıklar
Alaudidae	Alauda arvensis	Tarlakuşu	LC	Çalılıklar tarla kenarı
Ciconiidae	Ciconia ciconia	Leylek	LC	Step, tarla kenarı
Columbidae	Columba livia	Kaya güvercini	LC	Dağ yamaçları, kayalıklar
Columbidae	Streptopelia turtur	Üveyik	LC	Tarla kenarı, orman kenarları
Coraciidae	Coracias garrulus	Gökkuzgun	VU	Dağlık alan, kayalıklar
Corvidae	Pica pica	Saksağan	LC	Step, dağ yamaçları
Corvidae	Corvus corax	Kara karga	LC	Tarla kenarı
Cuculidae	Cuculus canorus	Guguk kuşu	LC	Ağaçlıklar, çalılıklar

Falconidae	Falco subbuteo	Delice doğan	NT	Step, çalılıklar
Frigillidae	Carduelis carduelis	Saka	NT	Ağaçlıklar
Passeridae	Passer domesticus	Ev serçesi	LC	Ağaçlıklar
Passeridae	Petronia petronia	Kaya serçesi	LC	Kayalıklar, step
Passeridae	Montifringilla nivalis	Kar serçesi	LC	Kayalıklar, step
Phasianidae	Alectoris chukar	Kımalı keklik	LC	Kayalıklar, step
Phasianidae	Tetraogallus caspius	Urkeklik	VU	Kayalıklar
Phasianidae	Perdix perdix	Çilkeklik	NT	Tarla kenarı, çalılıklar, dağ yamaçları
Strigidae	Strix aluco	Alaca baykuş	LC	Ağaçlıklar
	Asio flammeus	Kır baykuşu	LC	Step
Sturnidae	Sturnus vulgaris	Sığırcık	LC	Açık alanlar
Sylviidae	Monticola solitarius	Gökardıç	LC	Kayalıklar
Timallidae	Panurus biarmicus	Bıyıklı baştankara	NT	Ormanlık alanlar

Çizelge 6. Oltu YHGS’de Bulunan Kuş Türleri

Sürüngenler

FAMİLYA	TÜR ADI	TÜRKÇE ADI	IUCN	HABİTAT
Colubridae	Eirenis modestus	Uysal yılan	LC	Çalılıklar
Lacertidae	Ophisops elegans	Tarla kertenkelesi	LC	Taş altları
Lacertidae	Lacerta saxicola	Kaya kertenkelesi	LC	Kayalıklar, taş altları
Testudinidae	Testuda graeca	Adi tosbağa	NT	Çalılıklar, step, tarla kenarları,

Çizelge 7. Oltu YHGS’de Bulunan Sürüngen Türleri

1.3.4 HEDEF TÜR

1.3.4.1 YABAN KEÇİSİ (*Capra aegagrus*):

Şekil 3. Yaban Keçisi (Anonim 2009a)

Deniz seviyesinden 3000 m yüksekliğe kadar sarp kayalık, ulaşılması zor dağınık çalı ve ağaçların olduğu alanlarda yaşar. Yaprak, taze sürgün, dal meyve ile beslenirler. Yaklaşık 18 yıl ömürleri vardır. Boyları 130-180 cm, omuz yükseklikleri 80-100 cm, ağırlıkları ise olgun bireylerde yaklaşık 50-80 kg'dır. Kafatası iskeletin yüz kısmı oldukça uzundur. Yazın renkleri kırmızı, kahverengi; kışın ise soluk sarımsı gridir. Erkeklerde, omuz başından ön ayaklara, sırtta ve enseye uzanan siyah bir şerit (kolon) bulunmaktadır. Dişilerde bulunmayan bu kolon, çiftleşme döneminde koyulaşır. Erkeklerdeki boynuz uzunluğu 150 cm'ye kadar ulaşabilmektedir. Dişilerde bulunan boynuz uzunluğu 25–30 cm'dir. Her yıl büyüyen boynuz kısmı bir çizgi ve kabartıyla ayrılır. Boynuz üzerindeki bu kıvrımların yoğunlaştığı kısımların sayımı ile yaş tespiti yapılabilmektedir.

Gündüz sabah erken saatlerde ve akşamüstleri beslenen gündüzcül türdür. Vücut yapıları, hızlı bir şekilde koşmalarına, sıçrama ve atlamalarına elverişli bir durumda olmak üzere kaslıdır. Ayın dolunay olduğu günlerde de hareketli olduğu tespit edilmiştir. Hareketli olmadıkları zamanlarda kayaların gölge yerlerinde, inlerde, mağaralarda, sık ağaçların arasında bulunurlar. Sürüler halinde dolaşırlar ve duvar gibi sarp kayalarda ayak tırnaklarının yapısı sayesinde çok rahat hareket ederler. Ürkütüldükleri zaman çok hızlı sıçramalarla kaçabilirler. Kasım ve Aralık aylarında çiftleşirler, yaklaşık beş aylık bir gebelik sürecinden sonra Mayıs ayında doğum yaparlar. Genellikle ikiz doğururlar. Emzirme 4-5 ay sürer. Yaşam süreleri 15-20 yıldır. Kızışma döneminde çiftleşecek olgunluktaki erkekler arasında dövüşler olur. Bu dönemde boynuz diplerindeki bezelerden çıkan koku nedeniyle çok keskin kokarlar, bu koku geçtikleri ve gezdikleri bölgelerde hissedilir. Tekeler bu dönemde derin ve boğuk seslerle meler ve ıslığı andıran bir pıskırma sesi çıkarırlar. Çiftleşme döneminden doğum dönemine kadar erkek ve dişiler bir arada dolaşırlar, sürünün lideri yaşlı bir dişi keçidir. Çiftleşme döneminde tekeler kuyruğunu dik tutar, dişi ise sağa sola sallar. Diğer zamanlarda her iki cinsin kuyrukları sarkık durumdadır. Yaşlı ve güçlü tekeler 2–3'lü gruplar halinde dolaşırlar. Yaz aylarında dişiler, yavrular ve 3 yaşına kadar olan erkekler çiftleşme dönemine kadar sürüler oluştururlar. Büyük ve yaşlı erkekler çiftleşme döneminde ve mart ayı civarında

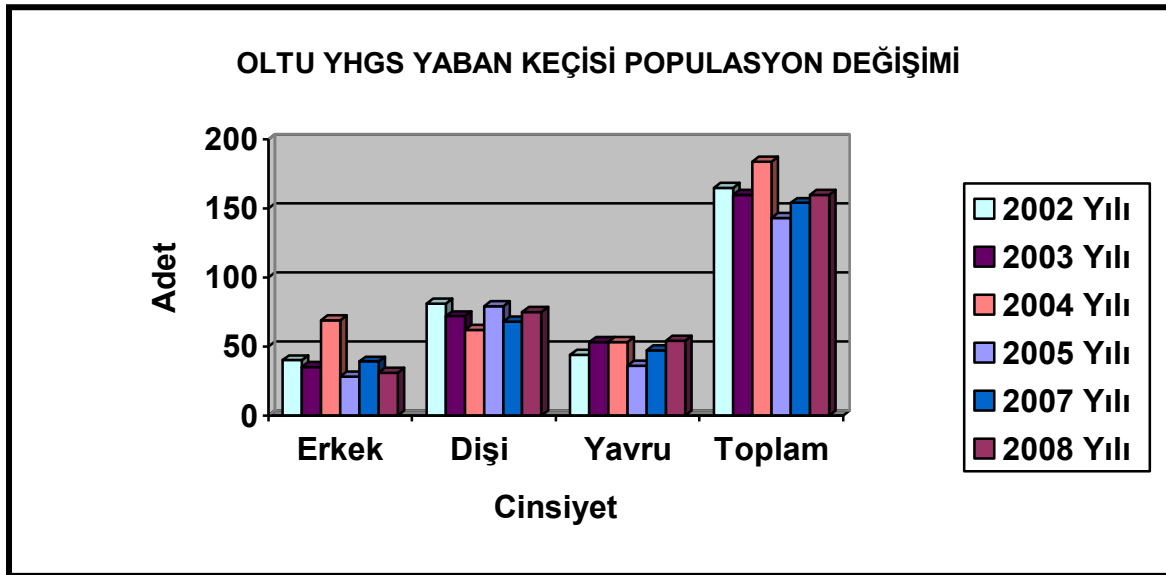
açan arap sümbülünü yemek için çıktıkları zamanda yakından gözlenebilir. Ülkemizde Datça yarımadasından Doğu Karadeniz dağları dahil tüm bölgedeki sarp kayalık dağlarda bulunmaktadır (Çanakçıoğlu, Mol 1996).

1.3.4.2 YABAN KEÇİSİ ENVANTERİ

Oltu YHGS’de 2002 yılından itibaren düzenli olarak yılda bir defa envanter çalışması yapılmaktadır. Envanter çalışması gözlek metodu (Hayvanların günlük aktivitelerini gerçekleştirdiği sahaların tespit edilmesi ve bu sahalarda belirli noktalarda bekleyen gözlemcilerin popülasyondaki fertleri saymaları) ile yapılmaktadır. (2006 yılına ait envanter kayıtları olmadığı için verilememiştir.)

OLTU YHGS YABAN KEÇİSİNİN POPULASYON DEĞİŞİM DURUMU				
YILLAR	ERKEK	DİŞİ	YAVRU	TOPLAM
2002	40	81	44	165
2003	35	72	53	160
2004	69	62	53	184
2005	28	79	36	143
2007	39	68	47	154
2008	31	75	54	160

Çizelge 8. Yaban Keçisi Popülasyon Değişimi

Çizelge 9. Yaban Keçisi Popülasyon Değişim Grafiği

1.4 Sosyo-Kültürel Yapı

1.4.1 Temel Demografik Yapı

Yaban Hayatı Geliştirme Sahası sınırları içerisinde Oltu İlçesinin ve Toprakkale Köyünün bir kısmı kalmaktadır. Yakın çevresinde yer alan yerleşim alanlarının nüfusları Çizelgede verilmiştir.

Yerleşim Alanı	Toplam	Erkek	Kadın
Oltu İlçe Merkezi	20.305	10.677	9.628
Toprakkale Köyü	105	49	56
Topkaynak Köyü	42	24	18
Obayayla Köyü	143	66	77
Bahçecik Köyü	133	63	70

Çizelge 10. Oltu YHGS Sınırları İçinde ve Yakın Çevresinde Yer Alan Yerleşim Alanlarının Nüfusları (Anonim 2009b)

1.4.2 Rekreasyon ve Turizm

Doğa yürüyüşleri, yaban hayatı gözlemciliği, günü birlik kamplar, dağcılık YHGS içerisinde yapılabilir olan çeşitli rekreatif ve turizm etkinlikleridir. Alanda av turizmi faaliyetleri de yürütülmektedir. Tespit edilen kota ile yerli ve yabancı avcılara sahada yaban keçisi avı yaptırılmaktadır.

1.4.3 Bölgeye Yönelik Projeler (Özel/Kamu)

Alanda; YHGS ilan edilmeden önce etkin olan ancak günümüzde faaliyet göstermeyen bir tuğla fabrikası yer almaktadır. Ayrıca saha içerisinde akaryakıt satış istasyonu, kereste atölyesi, T tipi kapalı cezaevi, cezaevine ait lojmanlar ve hayvan besisi tesisleri bulunmaktadır.

1.5 Ekonomik Yapı

1.5.1 Arazi Kullanımı ve Geçim Kaynakları

Oltu İlçesinde halkın %75 i geçimini tarım, hayvancılık ve madencilik kaynaklarından sağlamakta, diğer kesim ise küçük sanayi ve ticaretle uğraşmaktadırlar. Oltu ve çevresinde Oltu taşı işlemeciliği yapan yaklaşık yedi bin kişi bulunmaktadır. Ancak yıllar içerisinde Oltu taşı çıkarılan ailelerde azalma görülmektedir(Anonim 2009b).

Toplam Alan(dekar)	Ekilen tarla alanı (dekar)	Nadas alanı (dekar)	Sebze bahçeleri alanı (dekar)	Meyve alanı (dekar)
176.448	110.458	64.929	396	665

Çizelge 11. Oltu İlçesinin ISIC Sınıflamasına Göre Tarım Alanları Durumu (Anonim 2009c)

Yetişkin	Genç-Yavru	Toplam	Sağılan hayvan sayısı (baş)	Süt (Ton)
2.403	975	3.378	1.189	1.555,055

Çizelge 12. Oltu İlçesinin Büyükbaş Hayvan (Sığır Yerli) Sayısı ve Hayvansal Üretim Durumu (Anonim 2009c)

Yetişkin	Genç-Yavru	Toplam	Sağılan hayvan sayısı (baş)	Süt (Ton)
607	381	988	396	1.470,744

Çizelge 13. Oltu İlçesinin Büyükbaş Hayvan (Sığır Kültür) Sayısı ve Hayvansal Üretim Durumu (Anonim 2009c)

Yetişkin	Genç-Yavru	Toplam	Sağılan hayvan sayısı (baş)	Süt (Ton)
9.701	3.740	13.441	4.043	11.764,315

Çizelge 14. Oltu İlçesinin Büyükbaş Hayvan (Sığır Melez) Sayısı ve Hayvansal Üretim Durumu (Anonim 2009c)

Yeni kovan sayısı	Bal üretimi (ton)	Balmumu üretimi(ton)
10.250	80.000	2.700

Çizelge 15. Oltu İlçesinin Yeni Kovan Sayısı ve Hayvansal Üretim Durumu (Anonim 2009c)

II- DEĞERLENDİRME

2.1 Korunan Alanın Sahip Olduğu Değerler

Yaban Keçisi: Saha içerisinde hedef türün mutad yolları üzerinde yer alan Ziyaretintaş Tepe ve Toprakkale Kuzeyi, Direğintaş Tepe, Kumlu Dere, Karaçalı Tepe, Öküzyatağı Tepe, Kuzey Tepe, Damlıcanın Boyun, Salın Tepe, Yanık Tepe, Kürünü Tepe, Çürük Tepe ve Mağaranıntaş Sırtı, Kızılgüney Tepe ve Damlıca Dağı'nda yer alan gözlem noktalarından gözlenebilen Yaban Keçisi; üreme, barınma ve beslenme alanları ile birlikte alanın korunan değeridir.

2.2 Koruma Hedefleri

Hedef-1: Yaban Hayatı Geliştirme Sahası içerisindeki Yaban Keçisi popülasyonunun korunmasını ve geliştirilmesini sağlamak.

Hedef-2: Yaban Hayatı Geliştirme Sahası içerisindeki Yaban Keçisi Yaşam Alanlarının Korunmasını ve etkin yönetilmesini sağlamak.

2.3 Tehdit ve Sorun Analizi

Koruma Hedefi	Baskı	Baskının Kaynağı	Çözüm Önerileri
Yaban Keçisi Popülasyonunun Korunması ve geliştirilmesi	- Kaçak Avcılık, - Sürdürülebilir koruma sisteminin yetersizliği	- Doğa Koruma konusunda bilgi eksikliği, - Yaban hayatı konusunda bilinç eksikliği ve eğitimsizlik, -Av turizmine yönelik avlanma anlayışının olmaması, - Avlanma planının olmaması , -Avcılık tutkusu ve alışkanlığı, -Silah ve arazi ekipmanlarındaki teknik gelişme, - Köy Tüzel Kişiliği ile yeterli korumanın yapılamaması.	-Tüm ilgi gruplarının yaban hayatının önemi ve korunması konusunda eğitilmesi, -Koruma ekiplerinin personel ve araç yönünden güçlendirilmesi, -Köy Tüzel Kişiliği eliyle korumanın teşvik edilmesi, -Avlanma planının yapılarak, av turizminin düzenlenmesi, - Predatörlerle birlikte bir izleme programının oluşturulması, - Farklı sportif ve sosyal aktivitelere yönelmek.
Yaban Keçisi Yaşam Alanlarının Korunması ve etkin yönetimi	-Ormancılık faaliyetleri, -Kaçak orman kesimlerinin yapılması, -Otlatma, -Yaylacılık, -Arıcılık, -Hayvancılık, -KontROLSÜZ su kullanımı, -İşgal ve faydalanma, -Yanlış tarım uygulamaları, - Katı ve sıvı atıklar.	-Fonksiyonel amenajman planlarının olmaması, -Gelir seviyesinin yetersizliğiyle geçim kaynağı yaratılmaya çalışılması, - Mera ıslahının yapılmaması nedeniyle plansız otlatmanın yapılması, - Hayvansal ürünlerden en fazla verimi alma çabası, - Evcil sürülerin besin gereksinimi, - Bilinçsizlik, - Arazi yapısından maksimum yararlanmaya çalışma,	-Bir yaban hayatı merkezinin ve ekoturizm faaliyetlerinin planlanması, -Mera ıslahı yapılarak planlı otlatmaya geçilmesi, -Yem bitkileri ekiminin desteklenmesi, - Ahır hayvancılığının teşvik edilmesi, -Arıcılık faaliyetlerinin planlanması, -Alternatif geçim kaynaklarının araştırılması ve bu konuda bilgilendirme,

		<p>-Bal verimini ve kalitesini arttırmak bal alım süresini uzatmak amacıyla bilinçsiz arıcılık faaliyetlerinin yapılması,</p> <p>-Su kaynaklarının yetersiz olması ve düzensiz kullanımı,</p> <p>- Atıklar için ayrılan alanların yetersizliği .</p>	<p>-Ormancılık faaliyetlerinin OGM ile yapılan protokol çerçevesinde işbirliği halinde yürütülmesi,</p> <p>- Biyoçeşitliliğin tespit edilmesi,</p> <p>- Bozulan habitatın rehabilite edilmesi,</p> <p>-Su bilançosunun kurumlararası koordinasyonla çıkarılması,</p> <p>-Bitkilerin endüstriyel alandaki kullanımının araştırılması,</p> <p>-Ekolojik tarımın ve modern sulama tekniklerinin kullanımının teşvik edilmesi,</p> <p>- Alandaki köylerin katı ve sıvı atıklarına karşı alınabilecek önlemlerin araştırılması.</p>
--	--	--	--

III- PLANLAMA

3.1 Yönetim Stratejisi

I. Kısımda sunulan bilgilere ve II. Kısımdaki değerlerin, sorunların ve tehditlerin değerlendirilmesine dayalı olarak planın bu kısmında, Oltu YHGS'nin yönetimi için üzerinde anlaşılan ana yaklaşımlar özetlenmektedir.

3.2 Alanın Vizyonu

Alanın hedef türü olan yaban keçisinin popülasyonunun gelişiminin ve devamlılığının sağlanabilmesi için gerekli olan habitatların ve ekolojik ortamların koruma-kullanma dengesi içerisinde devamlılığını sağlamaktır.

3.3 Programlar, Hedefler

Alanın vizyonunu gerçekleştirebilmek, alandaki değerlerin devamlılığını sağlamak ve tehditleri ortadan kaldırmak için aşağıdaki Programlar, Hedefler, Alt-Programlar ve Stratejik Amaçlar tanımlanmıştır. Buna göre, her bir ana program, alanın vizyonunun bir ayağını

oluşturmakta ve ana programların alt programları bunların bileşenlerini oluşturmaktadır. Alt programlara göre belirlenen faaliyetler ise yıllık iş planlarına göre yürütülecektir.

Program 1: Koruma

Hedef: Yaban Hayatı Geliştirme Sahası içinde bulunan yaban keçisinin ve diğer nesli tehlike altında olan türlerin korunmasını sağlayarak popülasyonlarını optimum seviyede tutmak.

Politika ve Temel Mantık: Koruma faaliyetlerinin artırılması ve gereken yerlerde habitat rehabilitasyonu ile öncelikli olarak hedef tür olmak üzere diğer türlerin de popülasyonlarının optimum seviyede kalmasını sağlamak.

Alt programlar:

1.1. Koruma çalışmalarını arttırmak

Stratejik amaç: Genel Müdürlüğümüz koruma ekiplerinin kapasite artırımının yanı sıra köy tüzel kişilikleri ile birlikte bir koruma programı modelini uygulamaya sokmak.

1.2 Habitatın iyileştirilmesi

Stratejik Amaç: YHGS içerisinde, orman içi açıklıklarda uygun görülen yerlere yaban hayvanlarının beslenmesi için yörede yetişen meyveli bitkilerin dikilmesiyle, habitat rehabilitasyonunu sağlamak ve bu sayede popülasyon artışına katkıda bulunmak.

Program 2. İzleme

Hedef: Hedef türün yanında nesli tehlike altında olan veya olabilecek durumdaki türlerin belirlenmesi.

Politika ve Temel Mantık: Alanda flora ve fauna konusunda yapılabilecek bilimsel çalışmaların desteklenmesi.

Alt programlar:

2.1. Biyolojik zenginliğin tespiti

Stratejik Amaç: Taraf olunan uluslararası sözleşmeler gereği veya ulusal mevzuatla koruma altına alınan türlerin varlığının belirlenmesi.

2.2 Alanda yapılacak bilimsel çalışmaların desteklenmesi

Stratejik Amaç: Daha etkin bir yönetim sağlamaya yönelik altyapı oluşturmak amacıyla bilimsel verilerin toplanması.

Program 3. Eğitim

Hedef: Alandaki tüm biyoçeşitlilik değerlerinin korunarak gelecek kuşaklara aktarılmasının önemi konusunda yöre halkının genel bilinç düzeyini yükseltmek.

Politika ve Temel Mantık: İlgili gruplarının, alanın biyoçeşitliliği konusunda eğitilmelerini sağlayarak etkili ve bilinçli bir koruma programı izlemek.

Alt Programlar:

3.1. Sahadaki okullar

Stratejik Amaç: Bir eğitim programı oluşturarak okullarda uygulamak.

3.2. Avcı Eğitim Kursları

Stratejik Amaç: Korunan alan sınırları içerisinde ve yakın civarında bulunan avcılarını eğitmek.

3.3. Alandaki Yerel İdareciler ve Liderler

Stratejik Amaç: Yerel idarecilerle ve liderlerle bir eğitim çalışması oluşturup alandaki biyoçeşitliliğin korunmasının önemini yöre halkına benimsetilmesi.

Program 4. Turizm

Hedef: Oltu YHGS'nin mevcut değerlerini ve potansiyelini yansıtan ve bunlara yönelik talebe cevap verebilecek dengeli ve sürdürülebilir turizm-rekreasyon fırsatları oluşturmak.

Politika ve Temel Mantık: Yöre halkının gelir seviyesini artıracak alternatif fırsatlar oluşturarak YHGS kaynak değerleri üzerindeki baskıların azalmasını sağlamak.

Alt programlar:

4.1 YHGS'yi ziyaret edenler için rekreasyon fırsatları ve altyapı sağlanması

Stratejik Amaç: Turizmi çeşitlendirecek, gelir getirecek, yerel ekonomiyi destekleyecek, yerel örf ve adetlerin sürekliliğini sağlayacak kültürel ve doğal rekreasyon fırsatları geliştirmek.

Program 5: Tarım, Hayvancılık

Hedef: YHGS içerisindeki hayvancılık faaliyetlerinin planlanarak ve tarımı kontrol altına alarak biyoçeşitliliğin korunmasına katkıda bulunmak.

Politika ve Temel Mantık: Alanda yapılan ya da yapılacak tüm tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin programlanarak flora ve faunanın sürdürülebilirliğini sağlamak.

Alt Programlar:

5.1. Otlatma Planı Yapılması

Stratejik Amaç: Yaban keçisi ile evcil sürülerin besin rekabetine girmelerini önlemek.

5.2. Çiftçinin desteklenmesi

Stratejik Amaç: Yem bitkileri ekiminin desteklenmesiyle hedef tür olan yaban keçisinin beslenme alanlarının olumsuz etkilenmemesini sağlamak.

5.3. Arıcılık faaliyetlerinin Planlanması

Stratejik Amaç: Sahadaki arıcılık faaliyetlerinin kontrollü yürütülmesini sağlayarak hedef türün beslenme alanlarında olabilecek olumsuzlukları ortadan kaldırmak.

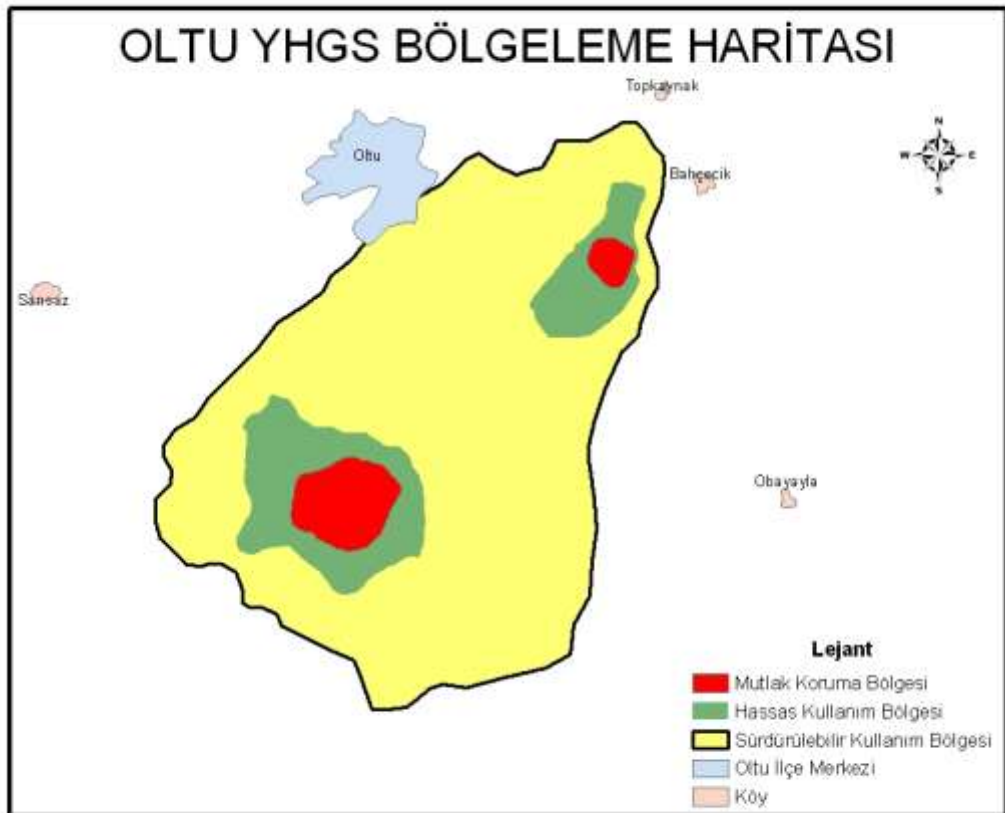
5.4. Hayvancılık

Stratejik Amaç: Hayvancılık faaliyetlerinin planlı bir şekilde yürütülmesi konusunda çiftçiyi yönlendirerek alandaki baskıyı azaltmak.

3.4 Bölgeleme

YHGS'de ulusal ve uluslararası düzeyde korunan doğal flora ve fauna türlerinin saptanmasına ve geliştirilmesine, bu türlerin yaşam alanlarının tespitine ve iyileştirici tedbirlerin alınmasına, habitat ve ekosistem bütünlüğüne, bilimsel amaçlı faaliyetlere, yöre halkının ve ziyaretçilerin alanın koruma statüsü ve değerleri ile uyumlu temel, gündelik ve rekreasyonel ihtiyaçlarının karşılanmasına ve doğal kaynak kullanım biçimlerine göre bölgeleme yapılmıştır.

Bu bölgeleme çalışmasında genel yaklaşım, MKB'yi doğal durumunda bırakmak ve diğer bölgelerde ise koruma – kullanma dengesini kurarak, doğal süreçlerin kesintisiz işlenmesini sağlayacak bir yaban hayatı yönetimi sistemini oluşturmaktır.

Şekil 4. YHGS Bölgeleme Haritası

3.4.1. Yaban Hayatı Geliştirme Sahasında Genel Prensipler

- 1- YHGS içinde bulunan hedef türü ve predatörlerini kapsayan envanterin İl Müdürlüğüne her yıl yapılması zorunludur.
- 2- YHGS içindeki yaban hayatı kaynak değerlerinin tüm imtiyaz ve kullanım hakkı Genel Müdürlüğe aittir. Genel Müdürlüğün izni olmadan YHGS kaynak değerlerini içeren her türlü reklam, film, belgesel vb. unsurlar ticari amaçlı yapılamaz.
- 3- YHGS içinde Genel Müdürlükçe belirlenmiş esaslar dahilinde, tahribata neden olmayan bilimsel amaçlarla araştırma ve izleme faaliyetlerine izin verilebilir.
- 4- Eğitim ve tanıtım faaliyetleri Genel Müdürlüğün belirlediği esaslar dahilinde yürütülebilir.
- 5- YHGS içinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca yürütülecek her türlü yatırım faaliyeti için Genel Müdürlüğün uygun görüşünün alınması zorunludur.
- 6- YHGS yönetim ve gelişim planında öngörülmemiş her türlü kara avcılığı faaliyetleri yasaktır. Balık avcılığı, sulak alanlar yönetim planı çerçevesinde yapılır, Sulak alanlar yönetim planının olmaması durumunda Genel Müdürlüğün belirleyeceği esaslar dâhilinde yürütülecektir.
- 7- Derelere ve göllere, dereye bulunmayan yabancı tür balığın salınması biyolojik çeşitlilik ve gen kaynağının korunması açısından yasaktır.
- 8- YHGS’de yangınlara, ilgili birimlerce doğal yapının korunmasına yönelik müdahale edilir, yangın sonrasında yanan sahanın doğal haline bırakılıp bırakılmayacağına Genel Müdürlükçe karar verilir.
- 9- Orman teşkilatınca yapılacak ormancılık faaliyetleri (Mutlak Koruma Bölgesi hariç) fonksiyonel amenajman planları çerçevesinde yapılır, Fonksiyonel amenajman planlarının olmaması durumunda, OGM ile yapılan 11/07/2007 tarihli ve B.18.0.DMP.03.04.480.00/356-4786 sayılı Protokol çerçevesinde yapılacaktır. İşgal ve faydalanmaya kesinlikle izin verilmeyecektir.
- 10- YHGS içinde belirtilen yerlerde, dönemlerde ve miktarlarda İÇOM’un belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde toplanmasına izin verilen bitkiler, bir plan dahilinde yörede yaşayanlar arasından İÇOM tarafından eğitilmiş kişilerce toplanır.
- 11- Yerel halkın da katılımıyla İÇOM tarafından doğaya uygun arılık yerleri planlanır ve tesis edilir. Arılık yerleri yaban hayvanlarının olası zararlarına karşı gerekli önlemleri alacak şekilde toplu olarak tertip edilir. Planlanan arılık yerleri hariç YHGS içinde arılık yeri yapılamaz. Genel Müdürlük tarafından izin verilenlerin dışında arı ilacı kullanılamaz. Yaban hayvanı zararlarından korunmak için önlem almak arı sahiplerine aittir. Yaban hayvanlarını arı kovanlarından uzaklaştırmak için Genel Müdürlükçe izin verilen yöntemler kullanılabilir.
- 12- Yöre halkının kalkınmasını desteklemeye yönelik olarak üretilen ürünlerin patent ve lisanslarının alınmasına destek olunur, ürünlerin pazarlanmasına ilişkin strateji belirlenir ve pazar konusunda yöre halkına yol gösterilir.
- 13- Yönetmeliğin 11.maddesi 2. fıkrası gereği yerleşim alanları planlama dışında bırakılmıştır.
- 14- Alana herhangi bir yerden moloz, cüruf, çöp gibi atıklar atılamaz ve dökülemez. Arazinin doğal topoğrafik yapısını değiştirecek bilimsel altlığı olmayan hiçbir kazı-dolgu yapılamaz.
- 15- Yaban Hayatı Geliştirme Sahalarında özellikle hedef tür ve diğer türlerin yaşam alanlarında habitat bölünmesine neden olacak yatırımlar, her türlü enerji yatırımları, turistik amaçlı tesisler, sanayi tesisleri, enerji, su, petrol, doğalgaz, haberleşme nakil hatları ve bunlara ait yatırımlar ve tesisler, su kullanım koşulları ile yaban hayatı ve ekosistemi etkileyecek her türlü faaliyet için 3 farklı üniversitenin yaban hayatı başta olmak üzere yapılacak yatırımın özelliğine göre idarenin uygun göreceği bilim dallarında konusunda uzmanlaşmış öğretim üyelerince hazırlanacak, tesisin bu yaban hayatı geliştirme sahasındaki hedef tür ve diğer türlerin bu alandaki devamlılığını tehlikeye düşürmeyeceğini ve ekosistemi

bozmayacağını belirtir ekosistem değerlendirme raporu sonucunda; her türlü su kullanım koşulları Sulak Alanlar Mevzuatı; diğer kullanımlar ilgili mevzuat çerçevesinde hazırlanacak çevre düzen planı dahilinde yürütülür. Genel Müdürlük; çalışma alanı, çalışma mevsimi, çalışma şekli, kaybolan habitatın ikamesi, habitat rehabilitasyonu, hedef türlerin izlenmesi ve beslenmesi, yerel halkın bilinçlendirilmesi ve eğitilmesi gibi konularda yatırımcı kişi ya da kuruluşlara ek şartlar getirilebilir. Ekosistemi etkilemeyeceği yukarıda belirtildiği şekilde Üniversite raporlarıyla tespit edilmiş benzer yapı ve tesislerin tümü bu kapsamda değerlendirilecektir. YHGS ilanından önce verilen izinler, izin süresi sonuna kadar geçerlidir. İzin süresi bitiminde bu izinler yeni müracaatlar gibi değerlendirilir.

16- Gelişme ve Yönetim Planında öngörülemeyen hususlar Genel Müdürlüğün belirleyeceği esas ve usuller çerçevesinde çözümlenecektir.

17- YHGS içerisinde anız ve örtü yakmak yasaktır.

3.4.2. YHGS’de Biyoteknik Tedbirler

1- Doğal olarak bozulmuş veya tahrip olmuş ekosistemlerin iyileştirilmesi için İÇOM gerekli tedbirleri alır, iyileştirmeleri sağlar.

2- YHGS içerisinde orman içi açıklıklardan ve hazine arazilerinden uygun görülenlere yaban hayvanlarının kullanımı için habitat rehabilitasyonu amacıyla yörede yetişen meyveli bitkiler dikilir, dikilmesi teşvik edilir. Bu alanlara yabancı bitki türlerinin ekimi ve dikimi yasaktır.

3- Geleneksel tarımsal faaliyetler kontrollü bir şekilde sürdürülür. Organik ve ekolojik tarımsal faaliyetler teşvik edilir. Tarımsal zararlardan korunmak için İÇOM koordinasyonunda ilgili kanunlar çerçevesinde biyolojik mücadele yöntemleri araştırılır.

4- YHGS içerisindeki derelerde ve göllerde belirlenen doğal balık türlerinin artırılması ve azalan derelere ve göllere salınması amacıyla doğal balık üretim istasyonu kurulabilir. Anaç balıklardan üretilen balıklar ayrı havuzlarda yetiştirilerek tekrar toplandıkları derelere salınır.

5- YHGS içerisinde yaban hayvanlarının beslenmesi ve barınması ortamları yeterli gelmediği durumda gerektiğinde İÇOM tarafından belirlenen uygun yerlere yemlikler, suluklar ve barınma yerleri yapılır.

6- YHGS içerisine hiçbir suretle sahihsiz hayvan, ev ve süs hayvanı bırakılamaz. Bırakılması durumunda Kara Avcılığı Kanunu Kapsamında yayımlanan “Av ve Yaban Hayvanlarının ve Yaşam Alanlarının Korunması, Zararlılarıyla Mücadele Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” kapsamında mücadele edilir. Sahihsiz hayvan, ev ve süs hayvanlarının YHGS içerisine bırakılmaması için yürürlükteki kanunlar çerçevesinde önlemler alınır.

Gelişme planında yer almayan konular için aşağıdaki kanun ve yönetmelikler geçerli olacaktır:

- Kara Avcılığı Kanunu (No.4915) ve Yönetmelikleri,
- Çevre Kanunu (No. 2872) ve Yönetmelikleri,
- Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu (No. 2863) ve Kanununun Yönetmeliği,
- Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği (Resmi Gazete No. 25818, 17.05.2005),
- İmar Kanunu (No 3194) ve Belediye ve Mücavir Alan Sınırları İçinde İmar Planında Bulunmayan Alanlarda Uygulanacak İmar Yönetmeliği,
- Turizm Teşvik Kanunu (No. 2634) ve Bu Kanunun Turizm Yatırım ve İşletmeleri Nitelikleri,
- Mera Kanunu (No. 4342) ve Yönetmeliği,
- Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu (No. 5403),
- Tarım Kanunu (No. 5488),
- İl Özel İdaresi Kanunu (No. 5302),
- Köy Kanunu (No. 442).

3.4.3. MUTLAK KORUMA BÖLGESİ (MKB)

Mutlak Koruma Bölgesi olarak tanımlanan bölge, ulusal ve uluslararası düzeyde korunan doğal flora ve faunanın sürdürülebilirliğinin sağlanması için daha sıkı korunması zorunlu olan, içerisinde özel mülkiyete konu arazi bulunmayan, ekosistem bütünlüğü gösteren kaynak alanlarını kapsamaktadır.

Yaban Hayatı Geliştirme Sahasının hedef türlerinin alanda yaşamlarını sürdürebilmesi için, üreme ve yuvalama alanlarını kapsayan habitatlar insan müdahalesi görmeden mutlak korunması gereken alanlardır.

Bu bölgede genel yaklaşım bölgeyi doğal durumunda bırakmak ve doğal süreçlerin kesintisiz işlenmesini sağlamaktır. Bu bölgenin alanı 249,40 hektar olup Yaban Hayatı Geliştirme Sahasının % 5'ini kapsar.

Mutlak Koruma Bölgesinde:

- 1- Hiçbir şekilde otlatma, bitki toplama, yaylacılık, ormancılık faaliyetleri, arıcılık faaliyetleri, yol ve patika yapımı, alt yapı, üst yapı, bina ve tesis yapımı, maden işletimi, alandan malzeme alımı, su alımı, su yatağının değiştirilmesi, balık üretim istasyonu gibi doğal yapıya ve alanda yaşayan flora ve faunaya etki edebilecek insan müdahalelerine izin verilmez.
- 2- Mutlak Koruma Bölgesinde İÇOM'un kontrolünde; ilgili mevzuat çerçevesinde yapılması zorunlu olan envanter çalışmaları ile YHGS Gelişme Planında betimlenmiş esaslar dahilinde tahribata neden olmayan bilimsel amaçlarla araştırma ve izleme faaliyetlerine izin verilebilir.

3.4.4. HASSAS KULLANIM BÖLGESİ (HKB)

Hassas kullanım bölgesinin ana amacı; habitat ve ekosistem bağlantısını sağlamaktır.

Hedef türün alanda yaşamını sürdürebilmesi için belirlenmiş olan mutlak koruma bölgesindeki üreme ve yuvalama alanlarının insan kaynaklı müdahalelerden doğrudan etkilenmemesi amacı ile barınma ve beslenme alanları arasındaki bağlantının sağlanarak türün korunduğu, geliştirildiği ve yaşam ortamında iyileştirici tedbirlerin alındığı, MKB olarak belirlenen alanın sıkı korunmasına katkı sağlandığı, koruma-kontrol ve bilimsel çalışmaların yanında düşük yoğunluklu insani kullanımlara (rekreasyon, turizm vb.) izin verilen alanlardır. Bu bölgenin alanı 691,67 hektar olup Yaban Hayatı Geliştirme Sahasının % 13,88'ini kapsar.

Hassas Kullanma Bölgesinde:

- 1- **Arıcılık:** Sınırlı sayıda olmak koşuluyla İÇOM tarafından doğaya uygun arılık yerleri planlanır ve tesis edilir. Planlanan ve tesis edilen arılık yerleri hariç İÇOM'dan izin almak ve ağaçlara zarar vermemek koşuluyla kara kovan konulabilir.
- 2- **Bitki Toplama:** Belirtilen yerlerde, dönemlerde ve miktarlarda İÇOM'un belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde bitki toplanmasına izin verilebilir.
- 3- **Su Kullanım Koşulları:** Su kullanım koşulları için 3 farklı üniversitenin yaban hayatı başta olmak üzere yapılacak yatırımın özelliğine göre idarenin uygun göreceği bilim dallarında konusunda uzmanlaşmış öğretim üyelerince hazırlanacak, tesisin bu yaban hayatı geliştirme sahasındaki hedef tür ve diğer türlerin bu alandaki devamlılığını tehlikeye düşürmeyeceğini ve

ekosistemi bozmayacağını belirtir ekosistem değerlendirme raporu ve çevre düzen raporu sonucunda ve Sulak Alanlar Mevzuatı çerçevesinde yürütülür.

4- Balık Üretim İstasyonları: İÇOM tarafından derelerde ve göllerde tespit edilen doğal balık türlerinin artırılması, azalan derelere ve göllere salınması amacıyla doğal balık üretim istasyonu kurulabilir. Mevcut tüm balık çiftliklerinin, derelerin kirlenmesi ve biyolojik çeşitliliğin korunması amacıyla alanın gelişim amaçlarına uygun bir şekilde işlettilmesi esastır. Var olan ticari işletmeler İÇOM tarafından istenilen ek önlemleri almakla sorumludurlar. Bu alanlara ticari amaçlı yeni balık çiftlikleri kurulamaz.

5- Avcılık: Envanteri yapılmış, sürdürülebilir kullanıma uygun olarak belirlenen alanlarda ve sayılarda av hayvanlarının;

a) Karada yaşayanlarının avcılığı, Genel Müdürlükçe onaylanan Avlanma Planı çerçevesinde, belirlenen kota sayısı kadar ve belirlenen bedellerle,

b) Suda yaşayanlarının avcılığı, ilgili kurumlar bilgilendirilerek Genel Müdürlüğün uygun görüşü ve izniyle belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde sportif olta balıkçılığı çerçevesinde yaptırılabilir.

Avcılık faaliyetlerinin gerçekleştirilmesini temin için uygun olan yerlere doğaya uygun gözlek yerleri ve bek yerleri yapılabilir. Av organizasyonu Kara Avcılığı Kanunu ve buna ilişkin yönetmelikler çerçevesinde yapılır.

6- Kamu Hizmetleri Yatırımları: Teknik zorunluluk olması halinde kamu hizmetleri yatırımlarına (yol, su, elektrik, telefon vb. her türlü alt ve üst yapı) ve ticari olmayan sadece bu yatırımlar için gerekli olan malzeme alımı vb. çalışmalara Genel Müdürlükçe belirlenen koşullar çerçevesinde izin verilebilir.

7- Planlama: YHGS Gelişim Planında öngörülen yaban hayatı merkezi, günübirlik kullanım alanları ve bekçi kulübesi yapılabilecektir. Yeni yerleşim yerleri ve yaylalar İÇOM tarafından yapılacak bir plan çerçevesinde sınırlı olarak yer alabilir.

8- Tarım ve Hayvancılık Faaliyetleri: Tarım alanlarına ulaşım için var olan yollar kullanılacak olup yeni yollar açılmayacaktır. Ekosisteme zarar vermeyecek tarım uygulamaları sürdürülecektir. Ekosisteme ve yaban hayatına zarar verecek zararlı kimyasallar, zirai ilaçlar ve gübreler kullanılmaması için İÇOM tarafından ilgili kamu kurum ve kuruluşlarla ilişki kurularak gerekli önlemler alınacaktır. Ayrıca bu konuda kamuoyunun bilgilendirilip bilinçlendirilmesi sağlanacaktır. Büyükbaş ve küçükbaş hayvanların belirlenecek ve planlanacak mera alanları dışına başıboş bırakılması kesinlikle yasaktır. Var olan hayvan çiftliklerinin gelişme ve yönetim planı amaçlarına uygun bir şekilde işlettilmesi İÇOM tarafından denetlenecektir. Yeni çiftliklerin kurulması talepleri Genel Müdürlükçe belirlenecek esas ve usuller doğrultusunda değerlendirilecektir.

9-Mera Alanları, Subalpin/Alpin Alanlar, Otlatma: Yaban hayatı hükümlerini içeren Genel Müdürlük görüşleri, otlatma planını yapacak ilgili kuruma bildirilir. Ormanlık alanlarda otlatmalar, yürürlükteki mevzuat çerçevesinde belirlenecektir. Nesli tehlikede endemik bitkilerin bulunduğu alanlar otlatma kapsamı dışında tutularak İÇOM tarafından korumaya alınır. Köylere ve yaylalara kurulacak mera alanlarında taşıma kapasitesinin hesaplanması zorunludur.

10- Ormanlık: Gelişme ve Yönetim Planı genel prensipleri çerçevesinde yürütülecektir.

11- Ekoturizm: İÇOM tarafından belirlenecek faaliyetler, yapılacak bir plan çerçevesinde yine İÇOM tarafından eğitilecek alan kılavuzları eşliğinde yürütülebilecektir.

12- Yaylacılık: Bu bölge içerisindeki yaylaların mevcut durumları korunarak geleneksel kullanımları ile faaliyetlerini sürdürmeleri sağlanacaktır. Yaylaların kullanımı, sınırları belirlenen alanlarda İÇOM ve ilgili kurumlar tarafından hazırlanacak plan çerçevesinde yaban hayatına ve ekosisteme zarar vermeyecek şekilde olacaktır. Bu konuda kamuoyu bilgilendirilip bilinçlendirilecektir.

3.4.5. SÜRDÜRÜLEBİLİR KULLANIM BÖLGESİ (SKB)

Yaban Hayatı Geliştirme Sahası için belirlenmiş olan hedef türlerin korunması ve gelişimi için ayrılmış olan MKB ve HKB üzerinde baskı oluşturmayacak biçimde, YHGS sınırları içerisinde yöre halkının ve ziyaretçilerin alanın koruma statüsü ve değerleri ile uyumlu temel, gündelik ve rekreasyonel ihtiyaçlarının karşılanması amacı ile doğal kaynak kullanım biçimlerine (ormancılık, tarım, su kaynaklarının kullanımı, hayvancılık ve otlatma, yerleşim, yaylacılık, alan yönetimi ve rekreasyonel faaliyetleri) izin verilen alanlardır. Bu bölgenin alanı 4039,27 hektar olup Yaban Hayatı Geliştirme Sahasının % 81,12'sini kapsar.

Sürdürülebilir Kullanım Bölgesinde;

1- Arıcılık: İÇOM tarafından doğaya uygun arılık yerleri planlanır ve tesis edilir. Planlanan ve tesis edilen arılık yerleri hariç İÇOM'dan izin almak ve ağaçlara zarar vermemek koşuluyla kara kovan konulabilir.

2- Bitki Toplama: Belirtilen yerlerde, dönemlerde ve miktarlarda İÇOM'un belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde bitki toplanılmasına izin verilebilir.

3- Su Kullanım Koşulları: Su kullanım koşulları için 3 farklı üniversitenin yaban hayatı başta olmak üzere yapılacak yatırımın özelliğine göre idarenin uygun göreceği bilim dallarında konusunda uzmanlaşmış öğretim üyeleri tarafından hazırlanacak, tesisin bu yaban hayatı geliştirme sahasındaki hedef tür ve diğer türlerin bu alandaki sürekliliğini tehlikeye düşürmeyeceğini ve ekosistemi bozmayacağını belirtir ekosistem değerlendirme ve çevre düzen raporu sonucunda ve Sulak Alanlar Mevzuatı çerçevesinde yürütülür.

4- Balık Üretim İstasyonları: Mevcut tüm balık çiftliklerinin, derelerin kirlenmesi ve biyolojik çeşitliliğin korunması amacıyla alanın gelişim amaçlarına uygun bir şekilde işlettilmesi esastır. Bu alanlara ticari amaçlı yeni balık çiftlikleri Genel Müdürlük tarafından belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde kurulabilir. Var olan ticari işletmeler ile kurulacak yeni işletmeler İÇOM tarafından istenilen ek önlemleri almakla sorumludurlar.

5- Avcılık: Envanteri yapılmış, sürdürülebilir kullanıma uygun olarak belirlenen alanlarda ve sayılarda av hayvanlarının;

a) Karada yaşayanlarının avcılığı, Genel Müdürlükçe onaylanan Avlanma Planı çerçevesinde, belirlenen kota sayısı kadar ve belirlenen bedellerle,

b) Suda yaşayanlarının avcılığı, ilgili kurumlar bilgilendirilerek Genel Müdürlüğün uygun görüşü ve izniyle belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde sportif olta balıkçılığı çerçevesinde yaptırılabilir.

Avcılık faaliyetlerinin gerçekleştirilmesini temin için uygun olan yerlere doğaya uygun gözlek yerleri ve bek yerleri yapılabilir. Av organizasyonu Kara Avcılığı Kanunu ve buna ilişkin yönetmelikler çerçevesinde yapılır.

6- Kamu Hizmetleri Yatırımları: Teknik zorunluluk olması halinde kamu hizmetleri yatırımlarına (yol, su, elektrik, telefon vb. her türlü alt ve üst yapı) ve ticari olmayan sadece bu yatırımlar için gerekli olan malzeme alımı vb. çalışmalara Genel Müdürlük tarafından belirlenen koşullar çerçevesinde izin verilebilir.

7- Planlama: Gelişme ve Yönetim Planında öngörülen yaban hayatı merkezi, av köşkleri, bungalovlar, günübirlik kullanım alanları, rekreasyon alanları, bekçi kulübesi, giriş kulübesi vb. yapı ve tesisler yapılabilecektir. Yeni yerleşim yerleri ve yaylalar İÇOM tarafından yapılacak bir plan dahilinde sınırlı olarak yer alabilir.

8- Tarım ve Hayvancılık Faaliyetleri: Ekosisteme zarar vermeyecek tarım uygulamaları sürdürülecektir. Ekosisteme ve yaban hayatına zarar verecek zararlı kimyasallar, zirai ilaçlar ve gübreler kullanılmaması için İÇOM tarafından ilgili kamu kurum ve kuruluşlarla ilişki kurularak gerekli önlemler alınacaktır. Ayrıca bu konuda kamuoyunun bilgilendirilip

bilinçlendirilmesi sağlanacaktır. Büyükbaş ve küçükbaş hayvanların belirlenecek ve planlanacak mera alanları dışına başıboş bırakılması kesinlikle yasaktır. Mevcut hayvan çiftliklerinin gelişme ve yönetim planı amaçlarına uygun bir şekilde işlettilmesi İÇOM tarafından denetlenecektir. İÇOM'un görüşleri doğrultusunda yeni çiftlikler kurulabilecektir. Tarım ve hayvancılığın teşviki için gerekli olan yapı ve tesislerin (ahır, samanlık, kümes, havuz, depo vb.) yapımına izin verilecektir.

9-Mera Alanları, Subalpin/Alpin Alanlar, Otlatma: Yaban hayatı hükümlerini içeren Genel Müdürlük görüşleri, otlatma planını yapacak ilgili kuruma bildirilir. Ormanlık alanlarda otlatmalar, yürürlükteki mevzuat çerçevesinde belirlenecektir. Nesli tehlikede endemik bitkilerin bulunduğu alanlar, otlatma kapsamı dışında tutulur. Köylere ve yaylalara tahsis edilecek mera alanlarında taşıma kapasitesinin hesaplanması zorunludur.

10- Ormanlık: Gelişme ve Yönetim Planı genel prensipleri çerçevesinde yürütülecektir.

11- Ekoturizm: İÇOM tarafından belirlenecek faaliyetler, yapılacak bir plan çerçevesinde yine İÇOM tarafından eğitilecek alan kılavuzlar eşliğinde yürütülebilecektir.

12- Yaylacılık: Bu bölge içerisindeki yaylaların mevcut durumları korunarak geleneksel kullanımları ile faaliyetlerini sürdürmeleri sağlanacaktır. Yaylaların kullanımı, sınırları belirlenen alanlarda İÇOM ve ilgili kurumlar tarafından hazırlanacak plan çerçevesinde yaban hayatına ve ekosisteme zarar vermeyecek şekilde olacaktır. Bu konuda kamuoyu bilgilendirilip bilinçlendirilecektir.

3.5. Uygulama Planı

PROGRAM 1: Koruma								
Hedef: Yaban Hayatı Geliştirme Sahası içinde bulunan yaban keçisinin ve diğer nesli tehlike altında olan türlerin korunmasını sağlayarak popülasyonlarını optimum seviyede tutmak.								
Alt programlar: 1.1. Koruma çalışmalarını arttırmak Stratejik amaç: Genel Müdürlüğümüz koruma ekiplerinin kapasite artırımının yanı sıra köy tüzel kişilikleri ile birlikte bir koruma programı modelini uygulamaya sokmak.	Başarı göstergesi	Öncelik	Y1 2010	Y2 2011	Y3 2012	Y4 2013	Y5 2014	Uygulama için ana sorumluluk
1.1.1. Kurumsal kapasitenin personel, araç, gereç yönlerinden artırılması		1	☐	☐	☐	☐	☐	İÇOM,
1.1.2. Köy tüzel kişiliği eliyle koruma çalışmalarının artırılması		1	☐	☐	☐	☐	☐	İÇOM, Köy Tüzel Kişiliği
1.1.3. Avlanma planının yapılarak av turizminin düzenlenmesi		1						İÇOM
1.1.4. Farklı sportif ve sosyal aktivitelere yönlendirmek		3				☐	☐	Kültür Turizm Müdürlüğü, İÇOM

1.1.5. Alandaki köylerin katı ve sıvı atıklarına karşı alınabilecek önlemlerin araştırılması		3		☐	☐				İÇOM, OGM, Belediye
1.2 Habitatın iyileştirilmesi Stratejik Amaç: YHGS içerisinde, orman içi açıklıklardan ve hazine arazilerinden uygun görülen yerlere, yaban hayvanlarının beslenmesi için yörede yetişen meyveli bitkilerin dikilmesiyle habitat rehabilitasyonunun sağlanması ve bu sayede popülasyon artışına katkıda bulunmak	Başarı göstergesi	Öncelik	Y1 2010	Y2 2011	Y3 2012	Y4 2013	Y5 2014		Uygulama için ana sorumluluk
1.2.1. OİŞ ile işbirliği kurularak yapılacak plan çerçevesinde meyveli bitkilerin dikilmesi		3		☐	☐	☐	☐		İÇOM
1.2.2 Ormancılık faaliyetlerinin OGM ile yapılan protokol çerçevesinde işbirliği kurularak yürütülmesi		1	☐						İÇOM
Program 2. İzleme									
Hedef: Hedef türün yanında nesli tehlike altında olan veya olabilecek durumdaki türlerin belirlenmesi.									
Alt programlar: 2.1. Biyolojik zenginliğin tespiti Stratejik Amaç: Taraf olunan uluslararası sözleşmeler gereği veya ulusal mevzuatla koruma altına alınan türlerin varlığının belirlenmesi	Başarı göstergesi	Öncelik	Y1 2010	Y2 2011	Y3 2012	Y4 2013	Y5 2014		Uygulama için ana sorumluluk
2.1.1. Yaban Keçisi Envanterinin düzenli olarak yapılması		1	☐	☐	☐	☐	☐		İÇOM

2.1.2. Yaban Keçisinin predatörlerinin envanteri		1	☐	☐	☐	☐	☐	İÇOM
2.1.3. Nesli tehlike altında olan türlerin varlık yokluk envanteri		2		☐	☐	☐	☐	İÇOM, üniversite
2.2 Alanda yapılacak bilimsel çalışmaların desteklenmesi Stratejik Amaç: Daha etkin bir yönetim sağlamaya yönelik altyapı oluşturmak amacıyla bilimsel verilerin toplanması	Başarı göstergesi	Öncelik	Y1 2010	Y2 2011	Y3 2012	Y4 2013	Y5 2014	Uygulama için ana sorumluluk
1.3.1 Flora ve fauna ile ilgili mastır, doktora ve araştırmaların desteklenmesi.	Araştırma sonuçlarını ortaya koyan yayınlar	2	☐	☐	☐	☐	☐	İÇOM, Üniversite
1.3.2. Su bilançosunun kurumlararası koordinasyonla çıkarılması		3			☐			DSİ, İÇOM
1.3.3. Bitkilerin endüstriyel alandaki kullanımının araştırılması		2		☐	☐			İÇOM, Üniversite

Program 3. Eğitim

Hedef: Alandaki tüm biyoçeşitlilik değerlerinin korunarak gelecek kuşaklara aktarılmasının önemi konusunda yöre halkının genel bilinç düzeyini yükseltmek

Alt-programlar 3.1. Sahadaki okullar Stratejik Amaç: Bir eğitim programı oluşturarak okullarda uygulamak	Başarı göstergesi	Öncelik	Y1 2010	Y2 2011	Y3 2012	Y4 2013	Y5 2014	Uygulama için ana sorumluluk
3.1.1. Bölgede bulunan okullarda eğitim çalışması uygulamak		1	☐	☐	☐	☐	☐	İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, İÇOM

3.2. Avcı Eğitim Kursları Stratejik Amaç: Korunan alan sınırları içerisinde ve yakın civarında bulunan avcılarını eğitmek.	Başarı göstergesi	Öncelik	Y1 2010	Y2 2011	Y3 2012	Y4 2013	Y5 2014	Uygulama için ana sorumluluk
3.2.1. Avcı eğitim kursları düzenlemek		1	☐	☐	☐	☐	☐	İÇOM, İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
3.3. Alandaki Yerel İdareciler ve Liderler Stratejik Amaç: Yerel idarecilerle ve liderlerle bir eğitim çalışması oluşturup alandaki biyoçeşitliliğin korunmasının önemini yöre halkına benimsetilmesi	Başarı göstergesi	Öncelik	Y1 2010	Y2 2011	Y3 2012	Y4 2013	Y5 2014	Uygulama için ana sorumluluk
3.3.1. Bu amaçla yarışmalar, toplantılar, alana geziler düzenlemek		2		☐	☐	☐	☐	Kültür Turizm Müdürlüğü, İÇOM

Program 4. Turizm

Hedef: Oltu YHGS'nin mevcut değerlerini ve potansiyelini yansıtan ve bunlara yönelik talebe cevap verebilecek dengeli ve sürdürülebilir turizm-rekreasyon fırsatları oluşturmak

Alt programlar: 4.1 YHGS ni ziyaret edenler için rekreasyon fırsatları ve altyapı sağlanması Stratejik Amaç: Turizmi çeşitlendirecek, gelir getirecek, yerel ekonomiyi destekleyecek, yerel örf ve adetlerin devamlılığını sağlayacak kültürel ve doğal rekreasyon fırsatları geliştirmek.	Başarı göstergesi	Öncelik	Y1 2010	Y2 2011	Y3 2012	Y4 2013	Y5 2014	Uygulama için ana sorumluluk
--	-------------------	---------	------------	------------	------------	------------	------------	------------------------------

4.1.1. Yaban hayvanlarının gözlenmesi için belirlenen uygun noktalara gözlek yerleri yapılması		3		☐				İÇOM
4.1.2. Doğaya uygun yürüyüş yolları planlanması		3			☐	☐	☐	İÇOM, Üniversite
4.1.3. Alanın tanıtımı için yerel kamu kurum kuruluşları ve ilgi gruplarıyla ilişki kurulup afiş, broşür, kitapçık ve CD bastırılması		3			☐	☐	☐	İÇOM
4.1.4. Alana gelen ziyaretçiler için bir ziyaret yönetim planı hazırlanması		3			☐	☐	☐	Kültür Turizm Müdürlüğü, İÇOM
4.1.5. Bir yaban hayatı merkezinin kurulması		3				☐		İÇOM

Program 5. Tarım, Hayvancılık

Hedef: YHGS içerisindeki hayvancılık faaliyetlerinin planlanarak ve tarımın kontrol altına alınmasıyla biyoçeşitliliğin korunmasına katkıda bulunmak

Alt Programlar:	Başarı göstergesi		Y1 2010	Y2 2011	Y3 2012	Y4 2013	Y5 2014	Uygulama için ana sorumluluk
5.1. Otlatma Planı Yapılması Stratejik Amaç: Yaban keçisi ile evcil sürülerin besin rekabetine girmelerini önlemek		Öncelik						
5.1.1. Bir otlatma planı yapılması		2	☐	☐	☐	☐	☐	İÇOM

5.2. Çiftçinin desteklenmesi Stratejik Amaç: Yem bitkileri ekiminin desteklenmesiyle hedef tür olan yaban keçisinin beslenme alanlarının olumsuz etkilenmemesini sağlamak	Başarı göstergesi	Öncelik	Y1 2010	Y2 2011	Y3 2012	Y4 2013	Y5 2014	Uygulama için ana sorumluluk
5.2.1. Yem bitkileri ekiminin desteklenmesi		2		☐	☐	☐	☐	İlçe Tarım Müdürlüğü, İÇOM
5.2.2. Alternatif geçim kaynaklarının araştırılması ve bu konuda çiftçinin bilgilendirilmesi		3			☐	☐	☐	Üniversite, İÇOM, OİŞ
5.2.3. Ekolojik tarımın ve modern sulama tekniklerinin kullanımının benimsetilmesi		3		☐	☐	☐	☐	İlçe Tarım Müdürlüğü
5.3. Arıcılık faaliyetlerinin Planlanması Stratejik Amaç: Sahadaki arıcılık faaliyetlerinin kontrollü yürütülmesini sağlayarak hedef türün beslenme alanlarında olabilecek olumsuzlukları ortadan kaldırmak	Başarı göstergesi	Öncelik	Y1 2010	Y2 2011	Y3 2012	Y4 2013	Y5 2014	Uygulama için ana sorumluluk
5.3.1. Arıcılık faaliyetlerinin planlanması		2			☐			İlçe Tarım Müdürlüğü, İÇOM,
5.4. Hayvancılık Stratejik Amaç: Hayvancılık faaliyetlerinin planlı bir şekilde yürütülmesi konusunda çiftçiyi yönlendirerek alandaki baskıyı azaltmak	Başarı göstergesi	Öncelik	Y1 2010	Y2 2011	Y3 2012	Y4 2013	Y5 2014	Uygulama için ana sorumluluk

5.4.1. Ahır hayvancılığının özendirilmesi		3		☐	☐	☐	☐	İlçe Tarım Müdürlüğü, İÇOM, OİŞ,
5.4.2. Meraların iyileştirilmesi		3		☐				İÇOM, OİŞ

3.6. İzleme Programı

Planlama alanı için belirlenen koruma hedeflerine ulaşmak, yapılacak olan faaliyetlerin ve alanla ilgili her türlü değişimi izleyebilmek ve sorunlara zamanında müdahale edebilmek, uygulama planı revizyonunu gerçekleştirebilmek için aşağıdaki izleme programı hazırlanmıştır. Programda belirtilen çalışmaların zamanında ve kurallara uygun yapılması ve uzman bir kişi tarafından değerlendirilmesi gerekmektedir.

İzlenecek obje	İzleme Yöntemi	İzleme zamanı	İhtiyaç duyulan malzeme	Sorumluluk	Başarı Göstergesi
Yaban keçisi (<i>Capra aegagrus</i>)	(Direkt Gözlem) Envanter tabloları kullanılacak	Yılda bir defa sayım yapılacaktır (Kasım-Aralık)	Dürbün teleskop, gps, çadır vb.	İl Çevre ve Orman Müdürlüğü.	Yaban Keçisi Popülasyon artışı

Çizelge 16. İzleme Programı

3.7. Değerlendirme ve Planın Aktüel Duruma Uyarlanması

Bu Gelişme ve Yönetim Planı onaylandığı tarihten itibaren 10 yıl geçerlidir. “3.5 Uygulama Planı” bölümünün yenilenmesi 5 yılda bir Erzurum İl Çevre ve Orman Müdürlüğü tarafından yapılacaktır.

IV. KAYNAKLAR

- Atalay, İ., Oltu Çayı Havzasının Fiziki Coğrafyası ve Amenajmanı. Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi, Yayın No:11, İzmir, 1982.
- Anonim, 2000. Erzurum İli Arazi Varlığı. T.C. Başbakanlık Köy Hizmetleri Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- Anonim, 2008. Tarım İl Müdürlüğü Proje ve İstatistik Şube Müdürlüğü Verileri, Erzurum.
- Anonim, 2009 Türkiye Meteorolojik Veri Arşiv Sistemi,2009.
- Anonim, 2009a. <http://wowturkey.com/forum/viewtopic.php?p=481342>
- Anonim, 2009b. <http://tuikapp.tuik.gov.tr/adnksdagitapp/adnks.zul>
- Anonim, 2009c. http://www.tuik.gov.tr/VeriBilgi.do?tb_id=45&ust_id=13
- Çanakçıoğlu, H., Mol, T., 1996. Yaban Hayvanları Bilgisi, İstanbul.
- Okutucu, M., A., 2007. Oltu Yaban Hayatı Geliştirme Sahası'nda Yaban Keçisi *Capra aegagrus* Erxleben, 1777 Populasyonları Üzerine Çalışmalar, Yüksek Lisans Tezi, Artvin.
- Pamay B., 1992. Bitki Materyali Ağaç ve Ağaççıklar.
- Yılmaz S., Yılmaz H., Karahan F., Determination of endemic plants in the Erzurum plain and its surroundings., Atatürk University. Agriculture faculty, department of landscape architecture, Erzurum

V. EKLER VE HARİTALAR

1. Sahadan Görünümler

2. Haritalar

- Pafta Anahtarı
- Bölgeleme Haritası
- Yükseklik Haritası

ERZURUM OLTU YABAN HAYATI GELİŞTİRME SAHASI GELİŞME PLANI ONAYI

Planlama Ekibi

Mesut KARASU
Peyzaj Mimarı

Oğuz GÜREL
Şehir Plancısı

Mustafa KILIÇ
Şube Müdür V.

Hakan KÖRBALTA
Orman Müh.

Evrım KURT
Orman.End.Müh

Burak TATAR
Uzm. Yrd

İş Bu Gelişme Planı Raporu Sayfa, Ek Belge ve Gelişme Planı Paftadan Oluşup; 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu ve 8/11/2004 tarih ve 25637 sayılı resmi gazete ile yürürlüğe giren Yaban Hayatı Koruma ve Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları ile İlgili Yönetmeliğe ve arazi özelliklerine uygundur.

/ / 2009

/ / 2009

Mesut KARASU
DKMP Mühendisi

.....
DKMP Şube Müdürü

Tatbiki uygundur
/ / 2009

Muammer Toraman
İl Çevre ve Orman Müdürü

4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu ve 8/11/2004 tarih ve 25637 sayılı resmi gazete ile yürürlüğe giren Yaban Hayatı Koruma ve Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları ile İlgili Yönetmeliğe göre hazırlanan Oltu Yaban Hayatı Geliştirme Sahası Yönetim ve Gelişme Planı onaydır.

Kontrol
/ / 2010

Yaşar TÜRKLEŞ
Av ve Yaban Hayatı Dairesi Başkanı

Mustafa AKINCIOĞLU
Genel Müdür Yardımcısı

ONAY
/ / 2010

Yaşar DOSTBİL
Genel Müdür V.